

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtvynė
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienvytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: L.Ackawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 51

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Gruodžio (December) 22, 1933.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXIV

Lietuva Dalį Skolos Mokejo

4,000,000 Bedarbių Gavo Darbo

Nori Atnaujinti Nusiginklavimo Konferenciją

LIETUVA SKOLĄ MOKĖJO.

Washington, D. C. — Gruodžio 15 dieną Europos valstybės privalėjo Jungtinės Valstijos sumokėti dalį karo skolų ir už tas skolas nuosimčius. Tą dieną Jungtinės Valstijos turėjo gauti \$153,496,247, bet gavo tik \$8,898,123. Francija turėjo sumokėti \$22,200,927, bet formaliai pranešė, kad nemokės nieko ir nemokėjo. Francija jau trečiu sykio nieko nemoka. Visai skolų nemokėjo Belgija, Lenkija ir Estija. Anglija, kuri turėjo sumokėti virš \$117,000,000, bet sumokėjo tik \$7,500,000. Čekoslovakija sumokėjo tik \$150,000, nors turėjo mokėti \$1,628,813. Latvija turėjo mokėti \$180,706, bet mokėjo tik \$8,500. Lietuva turėjo sumokėti \$105,474, sumokėjo tik \$10,000. Italija irgi tik mažas dalis sumokėjo.

4,000,000 BEDARBIŲ GAVO DARBO.

Washington, D. C. — Kiek seniau federale bedarbių šelpimo administracija paskyrė civiliams darbams \$4,000,000,000, kad suteiktus bedarbiams darbo. Gruodžio 14 d. bedarbių šelpimo administratorius, p. Hopkins, pranešė, kad suvoktoms žiniomis visose valstijose, prie civilių darbų jau pristatyta 4,000,000 bedarbių prie darbo. Tiek bedarbių prie darbo tikėtasi pristatyti iki gruodžio 15 dienai, bet reikalas taip vykusiai vesta, kad užsibrėžtas tikslas atsiekta kiek greičiau. Sakoma, kad tai buvusi greičiausia darbininkų mobilizacija istorijoje. Pasamdytų bedarbių skaičiuje yra tie darbininkai, kurie neturėjo ką veikti ir buvo šelpiami. Tokiu būdu dabar jų bedarbių nereiks šelpti, nes jie patys pragyvenimą užsidirbs. Jie dirba naudingą darbą prie viešųjų darbų. Bet tie darbai yra ne nuolatiniai. Tikima, jog jų užteks gal iki vasario pirmo dienos, 1934 metų.

Tokiu būdu prezidentas Rooseveltas jau rengia patiekti planus sekančiam kongreso posėdžiui ir prašyti, kad tam tikslui dar atatinama suma būtų paskirta.

NORI ATNAUJINTI NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJĄ.

Londonas. — Vokietijai išėjus iš nusiginklavimo konferencijos ir Tautų Sąjungos, nusiginklavimo konferencija laikinai nutraukė posėdžius tikslu palaukti, kaip į tai atsilieps Vokietijos žmonės, kuriems Hitleris pasiūlė nubalsuoti, ar Vokietijos valdžia gerai pasielgė, ar ne. Vokietijos prisipaustieji piliečiai Hitlerio žygių užgyrė didele balsų didžiuliu. Taip nutikus, Hitleris dar griežčiau pradėjo statyti reikalavimus, kad Vokietijai būtų leista apsiginkluoti taip, kaip ir kitos valstybės apsiginklavę, nepaisant to, jog jai Versalės sutar-

AMERIKA NORI PASTOVIOS TAIKOS.

Montevideo, Urugvajus. — Čia jau tulas laikas posėdžiauja šiaurinės ir pietinės Amerikų valstybės taip vadinamoje Pan-American konferencijoje. Be kitų reikalų, pastaruoju laiku iškelta pastovios taikos klausimas. Tarp visų respublikų jau seniau yra padarytos net penkios draugumo ir taikos sutartys, bet jos dar ne visų respublikų pripažintos. Todėl dabar iškelta klausimas, kad abiejų Amerikų respublikos tas sutartis ratifikuotų-užgirtų. Gal tai ir įvyks.

TRAUKINYS 10 VAIKŲ UŽMUŠĖ IR 30 SUZEIDĖ.

Crescent City, Fla., gruodžio 14. — Šiandien čia nutiko didelė nelaimė: traukinys užbėgo ant per geležinkelį važiuojančio buso, pilnai prikimšto vaikais. Dešimtis vaikų užmušta ant vietos, o trisdešimtis sužeista. Vienos šeimos net keturi vaikai užmušta. Buso šoferis, ko-kui tai stebėtinu būdu, tik sužeistas.

SUDEGINO LAIKRAŠČIO ĮSTAIGĄ.

Havana, gruodžio 17. — Šios dienos popietį Kubos Darbo Federacija demonstravo priešais įstatymą, kuriuo 50 nuosimtis vietinių gyventojų bus priimta įvairiose darbo įstaigose. Didžiama demonstrantų buvo išpa-nai. Apsiginklavusi minia užpuolė vietinio laikraščio, „El Pais“, įstaigą. Kadangi tula laikraščio darbininkų dalis irgi buvo apsiginklavę, tai įvyko ginkluotas susirėmimas. Įstai-gos namas ir spaustuvė smarkiai sužalota ir apdeginta. Vienas linotipistas užmuštas ir vienas spaustuvininkas sužeistas. Be to, prie Darbo Federacijos buveinės susirėmimas įvyko tarpe juodukų ir demonstrantų. Keturi žmonės užmušta ir dešimtis sužeista.

PALIAUBOS CHACO SRITY.

Montevideo, Urugvajus, gruodžio 19. — Centralinės Amerikos dvi valstybės — Bolivija ir Paragvajus — jau pusantrų metų kariauja. Kova eina už Chaco sritį, kurios iki šiol neišsiga-lėjo tinkamai išsidalinti. Per tą pusantrų metų laiką abi valstybės užmušė ir sužeis-tais neteko 100,000 karių. Monteideoj posėdžiaujant Pan-Amerikos konferencijai, kariaujančių valstybių reikalas iškel-tas. Dėta pastangos kariaujančias sutaukyti. Ypač daug tame darbovis Urugvajus. Pagaliau Paragvajus pasiūlė taiką. Pasiūlymą Bolivija priėmė ir dabar jau susitarta paskelbti paliaubas iki gruodžio 31 dienos, kol bus sudaryta pastovų planai taikai.

Bolivija gal but ir nenorėjus paliaubų bei taikos, bet buvo priversta. Pastaromis dienomis, mat, Bolivijai pradėjus ant paragvajiečių pozicijų puolimą — labai nesisekė; vietoj įgauti priešą — pati skandžiai nukentėjo, netekdama kelių fortų ir 10,000 belaisvių. Matydama, kad negali įveikti už save mažesnio priešą — Bolivija nusileido ir pasirijo taikytis. Bolivija turi apie 3,000,000 gyventojų, Paragvajus — apie 800,000.

DIDELI ŠALČIAI EUROPOJE.

New York, N. Y. — Iš Berlyno, Londono ir Paryžiaus pranešama, kad Europoje pastaruoju laiku siaučia dideli šalčiai. Vokietijoje, Anglijoje ir Francijoje užšalę nemažai žmonių. „Tėvynės“ redakcija gavo žinių iš Kauno, jog ir Lietuvoje gana dideli šalčiai siaučia, ypač šiaurinėje Lietuvos daly.

Linksmų Kalėdų Švenčių!

Visiems SLA. Nariams, Darbuotojams, „Tėvynės“ Bendradarbiams, Šlaitytojams ir SLA. Draugams Širdingai Linki

Redakcija ir Administracija.

NULINČIAVO JUODUKĄ.

Columbus, Tenn. — Tulas laikas atgal čia suareštuotas 20 metų amžiaus juodukas, Cheek, kaltinamas užpuolime baltavė-dės merginos. Teismas, jo ne-rades kaltu, išteisino ir paleido namo. Gruodžio 15 dieną vietinis šerifas davo pranešimą, kad ten ir ten policija ras pakartą jaunuolį. Policija nusiskubino į pažymėtą vietą, o tuo tarpu žmonių gauja susirinko prie Cheek'o namų, išsitempė į laukan ir ant medžio pakorė.

Linčas Amerikoje pradeda plėstis po to, kai California valstijos gubernatorių, Rolph, linčijavimui pritarė.

SMULKIOS ŽINELĖS.

Paryžius. — Nors Francijos valdžia Vokietijai ginklavimosi teisį suteikti nenori, bet pačioje Francijoje Vokietijos pagėdavimas remiamas. Įtakingame dienrašty „Le Temps“ tulas anonimas parašė straipsnį, kuriame sako, kad Vokietijai būtų leista ginkluotis turint 300,000 pastovę kariuomenę.

Iš Lietuvos

APSILEIDUSIEMS UKININKAMS TVARKYTI ĮSTATYMO TAISYKLĖS.

Žemės ukio ministerija minėtų taisyklių projektą jau parengė. Taisyklėse smulkiai nurodoma, kokiais atvejais ukininkai prievarta bus verčiami savo ukius tvarkyti. Pirmoji eilė turės savo ukius kaip įsakoma tvarkyti tie ukininkai, kurie gyvena prie viešųjų kelių, geležinkelio linijų ir netoli miesto. Toki ukininkai turės pagal nurodymus nusižymėti takus, kelius ir kiemus, visuomet tvarkoj laikyti stogus, žiemės metu įsidėti dvigubus langus, langai turės būti atidaro-mi, iš laukų šalnamas piktžolės, tvarkingai laikomi šuliniai, ukio padargai ir tt.

Pirmą uki apžiūrės specialioji komisija, kuri ir nutars kaip kieno uki reikia tvarkyti, o pastuos komisijs nutarimą turės dar patvirtinti žemės ukio ministeris ir atduos vietos agronomui vykdyti. Už įsakymų nepildymą numatomos piniginės baudos.

„GAZETA POLSKA“ SIULO LIETUVAI UŽMEGSTI DIPLOMATINIUS SANTIKIUS SU LENKIJA.

Lenkijos vyriausybės laikraštis „Gazeta Polska“ dažnai deda rašinius savo korespondento iš Kauno. Paskutinis to korespondento rašinys kalba apie Lietuvos ir Lenkijos santykius.

— Kiekvienas lietuvis inteligentas — rašo korespondentas — kalbėdamas su lenku, visuomet paliečia Vilniaus klausimą ir išreiškia nuliudimą ir skausmą savo tautos. — Korespondentas daro išvadas, Lietuvos tauta. Todėl esą reikalinga, kad visa tauta netarpiškai kalbėtųsi su kita tauta.

Washington, D. C. —

Pastaruoju laiku buvo plačiai paplitę kalbos, kad Mėlynajam Areliui (NRA) nesiseka. Tuos paskalus administratorius p. Johnso-n'as užginčina. Jis pareiškė, kad iš 3,000,000 įstaigų veikiančių po NRA kodu tik iš 48 įstaigų leidimai atimta. Prieš 311 padaryta skundai, bet 98 jų nuosimtis stengiasi turėtas teises atgauti.

Maskva. —

Rusijos sekamų metų budžeto sudarymui bus reikalinga 45,000,000,000 rublių, kuomet pereitą metų buvo 35,000,000,000 arba 28.8 nuosimtis mažiau.

New York, N. Y. —

Gruodžio 16 d. ryte netikėtai sudegė plačiai žinomas amerikiečių rašytojas, Louis Joseph Vence.

New York, N. Y. —

Gruodžio 16 d. numirė New Yorko Dailės Muzėjaus prezidentas Wm. S. Coffin. Buvo 54 metų amžiaus.

VARGSTA PRUSŲ LIETUVOS PASIENIO GYVENTOJAI

Dabar Vokietijoje yra įsigalėjusi didelė krizė ir, apskritai, viešpatuoja kumties jėga. Daudelis Prūsų Lietuvos pasienio gyventojų anksčiau turėdavo leidimus laisvai pereiti į Lietuvos pusę ir čia pigiau nusipirkti reikalingų dalykų, daugiausia maisto produktų, kurie čia daug pigesni. Dabargi Vokietijos naciai tą teisę iš pasienio gyventojų atėmė. Norinčius į Lietuvą laikinai patekti smulkiai išskarto ir ko gero dar apstumdė. Pasienio gyventojai, norėdami pereiti į Lietuvą pigiau nusipirkti maisto, išsigalvoja įvairių būdų, bet retai jiems kas tepasisekė. Dideliam nacių nepasitenkinimui ant Tilžės tilto, prie vokiečių muitinės, nuolat grūdžiai didžiuliai būriai Tilžės biednuomenės laukiančios porgos ką nors iš Lietuvos nusipirkti.

KAIP LIETUVOS RUKORIAI KOVOJA SU KRIZE.

Dabar Lietuvoje išauginama tiek tabako, kad kilo sumanymas įsteigti savo tabako gaminių fabriką, arba bent priversti esančius tabako fabrikus su-naudoti daili lietuviško tabako derliaus. Tad daug pinigų, kurie išmetami užsieniams už tabaką, liktų krašte. Tabako auginimas Lietuvoje turi geras perspektyvas. Ypačingai dabar, krizės prislėgti ukininkai daug tabako auginą. Deja, ne visuomet tabakas gerai uždera. Šiemet tabako derlius yra vidutinis, nes jam pa-kenkė blogi orai.

Amerikonai Apie Dr. E. G. Klimą

Philadelphia, Pa. — Čia eidamas visokius atradimus ir jūnantis amerikonių dienraštis „Dispatch“, kas sekmadienis deda aprašymų apie Philadelphijos ir apylinkės pasižymėjusius žmones. Sekmadienį, gruodžio 3 dieną, vieną tokių aprašymų įdėjo ir apie buvusį SLA. Daktarą Kyotėją bei dabartinį mūsų organizacijos Sveikatos Komisijos narį, Dr. E. G. Klimą. Tame aprašyme, maž daug, sekamai sakoma:

„Nepaisant, kad gydytojas savo profesijoje turi praktikuoti, jo svarbia pareiga yra taipgi stengtis apsaugoti žmones nuo visokių ligų, idant tas ligas koliau sumažinus. Toks gydytojas, beabejo, privalo įvairių ligų eigą sekti ir tame reikale efektingai dirbti. Tarpe vietinių gydytojų tokios rūšies gydytoju yra E. G. Klimas, medikas, kurio ofisas randasi po numeriu 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. Daktaras Klimas yra tos rūšies gydytoju, kurio medicinio mokslo studijos nesibaigė gavus diplomą. Priešingai. Jis žygiuoja pirmyn, sek-

damas visokius atradimus ir jū-pasekmes visokių ligose medi-kalėje ir chirurginėje srity. Jis yra tokiu gydytoju, kuris ligų simptomus pažįsta kaip bema-tant ir yra pilnai apspajinęs, kaip jas gydyti. Jis gydo ligo-nius visokių klesų. Jis turi gerą reputaciją, kaip geras visokių ligų žinovas ir gabus prakti-kantas. Dr. Klimas yra pabai-gęs Temple Universitetą 1915 m., kur gavo medicinos daktaro laipsnį. Tame universitete da-dar jis yra instruktoriu. Dr. E. G. Klimas taipgi yra žinomas ir kitose gyvenimo veikmėse. Yra tai uolus, sumanus ir šir-dingas žmogus. Ir visa tai jis pasvėnčia del labo žmonijos komercinėje, moralėje, industrinėje ir profesinėje darbuotėje. Jis taipgi yra Apskričio, Valstijos ir Amerikos Medicinės Asocio-cijos nariu. Lūoso laiko pralei-dimui jis mėgsta žuvalti ir golfą lošti“.

Smagu pažymėti, kad svetim-taučiai taip gražiai apie mūsų organizacijos darbuotoją rašo. Koresp.

Vokietininkai Klaipėdoj Nesutaria

Vietoje sustabdžiusios poli-tišką veikimą vokiečių dvari-ninkų ir jų pataikunų Land-wittsafts partijos, visu smarku-mu stoja nesenai įsteigta vo-kiečių socialistinė liaudies ben-druomenė, pasirijus tautiškumo šukiu jungti visus vokietinin-kus Klaipėdos krašte. Tais pa-čiais pagrindais anksčiau įsis-teigusi kita grupė, kunigo von Sass vadovaujama, pamažu verčiama užleisti vietą pirmą-jai. Mat, Klaipėdos krašto vo-kiškumo vadams ji atrode ne-galinti tinkamai ginti vokiečių interesus.

Prieš Sasso organizaciją ko-voja ir vietos vokiečių spauda ir visų vokiečių nacionalistinių sluoksnių įtakingi vadai. Bet vis dėlto Sasso partija krašte pritarėjų turi. Įvykusiems

spalių mėn. 23 d. Klaipėdos žemės Ukio Rumų rinkimams ir Sasso partija paruošė kandida-tų sąrašą. Krašto direktorija anksčiau draudė daryti viešus politiskus susirinkimus Klaipė-dos krašte. Dabar vėl galės į-vykti vieši partijų mitingai. Abi šios partijos jau mėgina sa-vo pajėgas. Sasso grupė jau prieš porą mėnesių išleido savo organą, dienraštį „Volksku-rier“. Tačiau jis mažai plečias krašte ir negali padaryti dide-lės konkurencijos seniems ir šelpiamiesiems vokiečių laikraš-čiams. Lietuvių ne visos grupės į rinkimus eina susitarusios. Mat, rinkimams pasirijo eiti naujai įsikurti Klaipėdos lietu-vių draugija, turinti radikale programą. Delto lietuviai gali nustoti kelių vietų žemės Ukio Rumuose. Tsb.

Koks Bus Lakunų Paminklas

Koks Bus Lakunų Paminklas? aviacijos erodromu. Apatinėj Transatlantinių lakunų Da-riaus ir Girėno paminklui au-ko teberenkamos. Jau yra su-rinkta per 100,000 litų (apie 17,000 dolerių). Kalbama apie šitokį paminklo projektą. Pa-minklas statomas Aleksote, ties

Daugiausia miško grąžinta šiaulių apskr. apie 2,500 hek-tarų, po to eina Kedainių apskr. 1,700 ha., Ukmergės apskr. 1,500 ha. Kauno ir Panevėžio apskr. po 900 ha., Biržų 544 ha., Alytaus 300 ha. ir Mariam-polės apskr. 213 ha. Mažiausiai buvo grąžinta Kretingos (160 ha.), Vilka-višio (70 ha. ir ypač Šakių apskr. (50 ha.). Dabar žemės Refor-mos vykdymas jau baigia-mas. Tsb.

aviacijos erodromu. Apatinėj daly padaroma kopytėlė, kurio-rius ir Girėno paminklui au-ko teberenkamos. Jau yra su-rinkta per 100,000 litų (apie 17,000 dolerių). Kalbama apie šitokį paminklo projektą. Pa-minklas statomas Aleksote, ties Dariaus-Girėno lavonai tebe-balzamuojami Universiteto me-dicinos fakultete, o „Lituanica“ atstatoma aviacijos dirbtuvė-se. Tsb.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas paskatienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklų jų sugrąžinimui.

KALEDŲ REIKŠMĖ

Išskilmingiausia ir daugiausia visuomenę entuziazmo sukeliančia metinė šventė yra Kalėdos. Šios šventės proga žmonės lyg naujai atgija iš užmiršties letargo, savo senus draugus prisimena ir gestančius prietelingumo ryšius su jais atnaujina, sustiprina. Kalėdos įneša į žmonijos gyvenimą daug žmoniškumo pamato sentimentų ir tas padaro gyvenimą malonesniu, jaukesniu. Be sentimentų, be pajudinimo žmogaus sielos gelmių, tų gelmių, iš kurių plaukia tyro žmoniškumo jausmas, mūsų gyvenimas būtų nepakenčiamai šaltas ir sustingęs beširdžio materializmo ir savanaudystės glėbyje. Kalėdų sentimentas ir didžiausio materialisto-savanaudžio surumbėjusius jausmus pajudina, sušvelnina ir pastumia link žmoniškumo.

Šių Kalėdų šventė Amerikos piliečiams yra linksesnė, giedresnė, negu praeitos ir užpraeitos Kalėdos. Milijonai skurstančių bedarbių jau gavo progos sau pragyvenimą užsidirbti ir visas kraštas spindi viltimi ir pasitikėjimu, kad baigiamieji pergyventi ekonominį sunk laiką ir gal neužilgo įžengsime į pastovų tikro ekonominio atsivimo kelią. Ekonominė žmonijos buklė yra pamatinis dėsnių ir dvasiniam žmonių pakilimui virš kasdieninio materialio gyvenimo bangų. Materialio gyvenimo skurdas prislegia žmogaus dvasią ir sutruškina visus kilniuosius jausmus.

Kalėdos yra krikščionybės užgimimo šventė. Visas krikščioniškasis pasaulis Kalėdų šventės proga šaukia: „Ramybės ir palaima geros valios žmonėms!“ Pati krikščionybė paremta „Mylių artimą savo kaip pats save“ principu. Tačiau krikščioniškame pasaulyje labai maža ir pats krikščionybės pamatinis principas pildomas ir taip pat labai maža nuoširdumo yra ir Kalėdų šventės proga laiminime geros valios žmonių. Krikščioniškasis pasaulis, kaip toki, veidmainingai tuos krikščionybės obalsius kartoja.

Jei krikščionybės pamatinis principas — mylėti artimą savo kaip pats save — būtų pilnai praktikuojamas, tai ir visas žmonijos gyvenimas būtų kitoks. Tuomet ištikro šviestų tikros palaimos saulė visiems geros valios žmonėms. Tuomet nebūtų visokiam pertekliuje pertekusių gyvenimo augštumų ir didžiausio skurdo ir kentėjimų bangose paskendusį gyvenimo žemumų. Tuomet nereikėtų žmonėms pusbdžiams, pusnuogiams kankintis vien dėl to, kad visokių gyvenimo reikmenų turime didžiausį perteklių. Tuomet ir visas mūsų ekonominis ir socialis gyvenimas būtų paremtas tuo principu.

Bet nežiurint visų žmonijos gyvenimo netikslumų, Kalėdos yra reikšminga šventė kiekvienam geros valios žmogui. Kiekvienas kad ir mažiausių išgalių asmuo vis tik stengiasi kokia nors dovanėle savo širdžiai brangiausiems asmenims džiaugsmą ir malonumą suteikti. Be perkamų dovanų, Kalėdų šventės proga vieni kitiems geriausius linkėjimus reiškia. Jei kiekvienas savo linkėjimus paremtų dvarbais, jei tie linkėjimai paeitų iš širdies gelmių ir kiekvienas juos pildytų, tai ir mūsų gyvenimas būtų malonesnis, šviesesnis. Žmonių santikavimuose būtų mažiau pikto, mažiau vieni kitiems visokių nesmagumų teiktume, mažiau vieni kitiems blogo linkėtume.

Visas žmonijos gyvenimas, kaip toki, susideda iš vienučių — atskirų žmonių. Kuomet tos žmonijos gyvenimo vienučių bus žmoniškesnės, nuoširdesnės savo reikiamuose

žodžiuose, tuomet ir visas gyvenimas bus žmoniškesnis, teisingesnis. Todel kiekvienas pirmiausiai pradėkime nuo savęs gyvenimą reformuoti, kad jis visiems būtų lygiai malonus ir šviesus, kad mūsų sielose visuomet viešpatuotų tokie gražūs sentimentai ir artimo atjautimas, kaip Kalėdų šventės metu kiekvienas jaučiame. Kiekvienas gyvas žmogus turi mesusipratimui, nemalonių su savo kaimynais, su savo pažįstamais. Tie mesusipratimai vienatiniai iškyla delto, kad mums stoka geros valios, artimo meilės sentimentų, kad mes per daug rustūs teisėjai esame savo artimo darbų.

Kiekvieno mokačio protai ir jausi žmogaus pareiga siekti žmoniškos gyvenimo to, kad visuomet viešpatuotų ramybė ir palaima geros valios žmonėms!

SLA. KUOPŲ DĖMĖSIUI

SLA. kuopų veikimo aprašymas organe turi didelę reikšmę. Tas netik paragina kuopų veikėjus visuomeniniam ir organizacijos reikšmės veikimui, bet kartu parodo S. L. A. kuopų ir visos organizacijos gyvumą ir jos naudingumą kaip pačios organizacijos nariams, taip ir Amerikos lietuvių visuomenei. Tačiau šis reikalas ne visose SLA. kuopose yra tinkamai sutvarkytas. Todel šia proga norime nurodyti SLA. kuopų veikėjams kaip šis reikalas turėtų būti sutvarkytas.

Pirmiausiai ne visos SLA. kuopos turi išsiskirti savo oficialius korespondentus. Tokiu atveju nėra nei vieno kuopos veikėjo, kuris jautų pareigą pranešti į organą iš kuopos veikimo. Todel dažnai pasitaiko, kad tokių kuopų žymesnius darbus aprašo keli korespondentai ir Redakcijai priseina aiškintis, kad visų tuo pačiu reikalu prisiųstų korespondencijų negalima sunaudoti. Kiti SLA. veikėjai net užsigauna, kad jų korespondencijų Redakcija nesunaudoja. Bet dažniausiai iš tokių kuopų veikimo niekas nepraneša organe.

Todel patartina, visoms SLA. kuopoms išsiskirti korespondentus, kad ir kuopos nariai žinotų kas į organą pranešimus rašo iš kuopos darbuotės, ir Redakcija žinos, kad prieš kuopą atsakomingas veikėjas korespondencijas rašo. Tokiu atveju daugiau pasitikėjimo galima turėti tokiu korespondentu, nes oficialus kuopos korespondentas nedrįs rašyti neteisėbės ir visokių nesamonių, kaip neretai pasitaiko su prieš nieka neatsakomings korespondentais. Kuomet oficialus kuopos korespondentas bešališkai aprašys SLA. organe visus įvykius kuopoje, tai bus mažiau progos ir tendencingiems rašiniams pašalinėje spaudoje tiepti, kas dažnai esti priežastimi visokių nesutikimų ir vaidų kuopose.

Kurios SLA. kuopos neišsiskirti korespondentų priešmetiniuose gruodžio mėnesio susirinkimuose, tos kuopos gali oficialius korespondentus išsiskirti metiniuose sausio mėnesio susirinkimuose. Korespondentai nėra valdybos nariais ir todel jų išrinkimui nereikalinga šaukti kuopų susirinkimus tokia tvarka, kokią konstitucija nurodo kuopų valdybų rinkimui. Korespondentą kuopa gali išsiskirti by oficialiame kuopos susirinkime. Daugelio kuopų oficialiais korespondentais yra kuopos pirmininkas, arba vienas ar kitas sekretorius. Yra net praktiškiau kuomet kuopos oficialių korespondentų yra bent kuris kuopos valdybos narys. Tokis veikėjas arčiau viso kuopos veikimo stovi ir todel gali tiksliau visą kuopos veikimą aprašyti.

Renkant kuopos korespondentą reikia kreipti dėmesį į dvi sąlygas: pirmiausia ir svarbiausia sąlyga, tai kad korespondentu renkamas asmuo mokėtų aiškiai ir galimai taisyklingiausiai rašyti. Antra, kad būtų teisingas, sąžiningas ir rimtas žmogus, kad jokiais asmeninio ar grupinio kerštavimo sumetimais nesinaudotų kaip korespondentas. Kad mokėtų atskirti kas tinka iš įvykių kuopoje visuomenės žiniui pranešti ir ko neverta garsinti. Dažnai pasitaiko, kad del menkiesių veikėjų yra už-

gauliojami, smerkiami visuomenės akys. Tokia korespondento taktika yra negera ir nenaudinga nei kuopai, nei organizacijos prestižui. Menkiesiais nesusipratimais ir asmeninius vaidus nariai privalo kuopos susirinkimuose išlyginti, o ne į laikraščius juos siųsti.

Išrinkdamos kuopos savo korespondentais rimtus ir sąžiningus veikėjus pasitarnaus savo reikalams ir kartu pastos kelią beprasmių vaidų ir polemikų pasireiškimui organe. Pasekoje tas išeiti naudon kuopoms ir visai organizacijai.

SUKILIMAS ISPANIJOJ

Išsiliejęs Ispanijos visuomenės kairiausio sluoksniu sukilimas turi daugiau svarbos, negu gali išrodyti paviršiumi ir tai pažvelgus. Pirmiausiai Ispaniją dar labai jaunutė demokratine respublika — tik truputį viršaus dviejų ir pusės metų senumo. Per taip trumpa laiką negalėjo Ispanijos parlamentas ir vyriausybė išlyginti tų visų įsivyvenusios monarkijos sudarytų skirtumų privilegijų plotmėje.

Jaunai respublikai netik prisėjo kurti naujas gyvenimas, bet reikėjo neatlaidžiai kovoti ir su įsivyvenusiais privilegijuotais luomais. Reikėjo susidurti netik su gana tvirtomis monarkistų liekanomis, bet ir tikiyinių tvirtų organizacijų privilegijomis. Reikia atminti, kad Ispanija buvo musodinta vienuolynais su didelėmis įstatymų plotmėje privilegijomis.

Iš kitos pusės vėl nerimą kėlė kairės ir dešinės diktatūrų šalininkai. Kaip vieni, taip kiti priešingi demokratinio parlamentarizmo santvarka ir valstybės išganytą mato tik diktatūrose. Su šiais elementais irgi reikėjo kovoti. Naujos respublikos santvarka nepatenkinti monarkistai ir tikiyinių organizacijų vadai nemažą visuomenės nepasitenkinimo bangai sukelti pagelbą teikė. Pastarosios rūšies elementams svarbu tik tas, kad demokratinio parlamentarizmo santvarka nepasitenkinimą visuomenėje kelti ir neramumų siekti. Tokiu atveju susidaro tas pats respublikai pavojus, kokis seniaus Ispanijos respublika sunaikino ir monarkijos režimas vėl grįžo. Monarkijos santvarkoje buvo privilegijuoti luomai be abejonės ir dabar tikisi to sulaukti.

Akyvaizdoje tokios padėties, kiekvienas neramumas krašte sudaro pavojų Ispanijos respublikai. Todel ir šis taip vadinamų anarkistų sukilimas buvo pavojingesnis, negu paviršium žvelgiant galėjo išrodyti. Vyriausybė sukilimą numalšino, bet ar sukilimas nugalėtas pastoviai, tik ateitis parodys.

PASITIKĖJO NEW YORKU

Tammany Hall mašinai valdant New Yorko miestą net demokratų partijos sudaryta federalė vyriausybė nepasitikėjo New Yorko miestu. Tačiau išrinkus naujus valdininkus New Yorko miestui, kurių išrinkimo miesto valdymas išpleštas iš Tammany Hall mašinos kontrolės, padidėjo mūsų miestu pasitikėjimas net Vašingtone.

Kaip žinome New Yorko miesto lešomis iškasta urvakelės (subway) ir šios susisiekimo linijos konstrukcijai išleista \$140,000,000. Tačiau šis susisiekimo linija negali aptarnauti nei izoliuotų miesto dalių, nei gali būti tiek naudinga, kiek to buvo tikėtasi, iki nebus šios linijos šakos užbaigtos. Šios statybos užbaigimui reikalinga buvo dar \$23,000,000. Miestas netekęs pasitikėjimo visuomenėje ir valdžios sferose negalėjo reikiamo kapitalo sukelti. Federalė valdžia irgi buvo atsisakiusi tokią sumą paskolinti iš Viešųjų Darbų Administracijos fondo.

Tačiau naujai išrinktam New Yorko majonui p. LaGuardia atsilankius į Vašingtoną ir pasitarus su prezidentu Rooseveltu ir Vidaus Reikalų Sekretorium Ickes'u, gavo federalės valdžios paskolą šio urvakelio statybai pabaigti. Vadinasi, New Yorko miestu pasitikėjimas išaugo momentaliai su nugalėjimu Tammany Hall mašinos.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda E. G. KLIMAS, B. Sc., M. D.
Instrukturis Medical Temple Universitete
2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, šonai paduotu antrašt.

SOMNAMBULIZMAS.

Rašo Dr. Margeris.

Ar Galima Somnambulizmo Išvengti
Bei Atsikratyti?

Jeigu somnambulizmas yra paveldėta (igimta) yda, tai žinomas dalykas, kad jos nei apsilenkinti nei atsikratyti negalima. Vis delto bandyti reikia. Kartais, mat, visai netikėtini dalykai atsitinka. O kas reikia daryti, tai čia nevieta aiškinti, nes toki liginiai vis tiek be gydytojo apsieiti negali.

O jeigu somnambulizmas pareina nuo epilepsijos, neurastenijos arba hysterijos, tai, suprantama, visupirmausia reikia stengtis pašalinti šituos sunegalėjimus. Kaip jų nebebus, tai somnambulizmas, veikiausiai, ir pats savaimi išnyks. Tik visa bėda, kad ne taip lengva padaryti, kaip pasakyti. Epilepsija gydosi labai sunkiai, o gana dažnai gydymui ir visai nepasiduoda. Vis delto sumanus, darbštus ir sąžiningas gydytojas kartais ją gana žymiai paveikia, o kartais ir visai pašalina. Todel gydytojui atsiiduoti visados patartina. Su neurastenija ir hysteria lengviau sekasi apsidirbti. Vistiek be gydytojo, dažniausiai nervų ir proto ligų specialisto, čia apsieiti negalima.

Protinio persidirbimo, rodosi, kiekvienas išvengti gali. Nebent tik randa ambicingam žmogui yra kiek sunkiau. Nelengva betgi atsikratyti rūpesčių, kurie kartais kaip koki kirminai žmogų graužtė graužia. Vis delto žmoniškumo sulčių kupinam (kad yra visai sumaterialistėjusi, stačiai mechaniku, gydytojų, tai, rodos, gimeytis delto nereikia) gydytojui, draugaujant su nuoširdžiais žmonėmis, skaitant sveikatos raštus, reikia tiesa sakyti, kad šitie sunegalėję žmonės paprastai gana greit pasveiksta.

Perdaug jautrus ir labai veikiai nei už šį nei už tą susijaudinantis žmonės turi kiek galėdami vengti aplinkybių, kurios juos tarsi erzint erzina. Šitokiems žmonėms tik reikia išmokyti

ir podraug įprast šaltai bei rimtai į visokius mums visiems gana dažnai pasipainiojančius nepatogumus žiūrėti, na ir jų sveikata bus taip gera, kaip ir geriausia. Silpnavaliams, žinoma, tatau padaryti yra kuosunkiausia, vis delto su pagelba sumanau gydytojo, draugų ir rimtų raštų, rodosi, ir jie gali prie gyvenimo aplinkybių prisitaikyti.

Kurie labai daug protiška dirba, o itin labai mažai kuniškai, turi gerai išsivaikšioti arba kitaip išsimankstyti. Sveika mankšta šitiems žmonėms yra ne tikta gyduolė, bet ir palaima. Vaikams, ypač kurie labai myli skaityti, namie sėdėti, perdaug savy užsidarius apvienėti, išsimankstinimas yra būtina reikalingas. Tokių vaikų auklėtojai privalo tatau visados galvoje turėti.

Vaikus, kurie rečiau ar dažniau lovoje susišlapina, nereikia barti, mušti, bet kuograziausiai su jais apsieiti. Holį ir Howland sako, kad užuot vaikus bausdus, geriau vieną kitą dovanėlę jiems duoti. Penki centai, kaip atlyginimas vaikui už kiekvieną sausą naktį, sako, kartais tarsi stebuklus padaro. Ir tame yra labai daug tiesos, nes susišlapinimas lovoje yra dažniausiai dvasinė yda, o ne fizinė, kaip daugelis vis dar tebmano. Labiausiai, rodosi, čia stinga griežto valios nutarimo, nes kaip tik spėjį įtikinti vaiką, kad jeigu tik jis nenorės lovoje susišlapinti, tai ir nesusišlapins. O tai, žinoma, reikiška, jog vaiką įkalbėdamas, įtikindamas („užkalbėdamas“) podraug įkunjį jame ir ypatingą mintį, kad susišlapinimas ar nesusišlapinimas lovoje yra pilnai jo pačio galioj; vadinasi, kad jis visados gali padaryti griežtą valios nutarimą (rezoluciją), jog — „Aš lovoje daugiau nebesusišlapinsiu!“ Vien tik tokio nutarimo dažniausiai ir tereikia. Vaikas pilnai pasveiksta. Ir, pagaliaus, prisipažinsiu, kad šitai ydai vaikuose pašalinti daugiausia tevarioju, savo praktikoje, psichinį gydymą (sugestiją) ir gaunu labai gerų rezultatų.

(Užbaiga bus)

Baltijos Padangėse

Lapkričio pabaigoje, Berlyno oficialūs sluoksniai pasauliui paskelbė, kad Vokietija visus, į Lenkiją liečiančius, klausimus ateity rišianti „tiesios ginių derybų keliu“. Prie to pridurti, kad abi pusi nutarę „atsisakyti spėkos priemonės savo santikiuose vartoti“. Francijoj šis paskelbimas sukėlė nerimasties. Vieni čia numato vokiečių pastangas Dancigo ir koridoriaus klausimus su Lenkija išrišti Sovietų Ukrainos pasidalinimo keliu. Kiti sako, vokiečiai nori atkratyti lenkus nuo glaudaus besidraugavimo su francuzais. Anglų liberalų žurnalas „Manchester Guardian“ (lapkr. 24) abi šias numones paneigia, tačiau, nurodo trečią, kuri būtų Lietuvai labai juoda. Šis laikraštis sako: „Abejonių štai kame kyla. Lietuva neįeina į tą nepuolimo sutarčių bendrą tinklą, kurį Lenkija ir kaimynai liepos mėnesį su Sovietija pasirašė. Lietuva nuošaly pasiliko todel, kad atsisako sutikti su lenkų okupacija Vilniaus. Bet Lietuva turi ginčą ir su Vokietija dėl Klaipėdos krašto. Gal ir yra tokių, kurie žaidžia mimčia Vokietiją šito beginklio, bet įkylaus prieš (tai yra Lietuvos), įkaštu patenkinti. Jei taip, tai tie žmonės galvoja piktadarybę Europos taikai ir Tautų Sąjungos statutui. Tautų Sąjungą Lenkija gali sau kritikuoti, tačiau, ji tebėra jos narys. Ji žino, žygią prieš Lietuvą susilaukes Tautų Sąjungos baudų ir atims visą tarptautinį prielankumą. Lenkija daugiau netektų, negu įgytų, jei Vokietijos draugėle pabandytų eiti kokion nors avantiuron“.

Taigi, matome, Vokietijos „susiartinimas“ su Lenkija kelia Europos spaudoje tamsių nuožvalgų.

Spalių 16 d. Estijoje nutiko tautos balsavimas krašto konstitucijos keitimo klausimu.

lionių zlotų vertės) apmokės. Salia to, duos ir 2,000 tonų pieno. Italams, kaip žinoma, anglų ir pieno visados reikia.

Vyt. Širvydas.

Puikios Mintys

Tingumas yra mirtis; veiklumas — gyvenimas. Darbininkas yra didvyris. Giliusis gludi darbe. Tai galas. Ir darbas — giliuko vaisius.

Kiekvieno individo apsišvietimas — moralis ir intelektualis — turi but svarbiausias jo paties darbas.

Prakilniausias daiktas pasauly yra teisingas darbas. Jis yra gyvas universo principas.

Viešas kritikas gali palikti privatis cinikas.

Darbas važiuoja vėjo vežimu. Jis rašo žaibais.

Mylėti ir dirbti — tai gyvenimo suma.

V. J. B.

PROF. HERBAČIAUSKAS
MOKYS LENKUS LIETUVIŲ KALBOS.

Prieš dešimt metų iš Lenkijos grįžo į Lietuvą rašytojas prof. Herbačiauskas. Jis Lenkijoje mokslus ėjo, o vėliau ir profesoriavo. Kaipio lietuvis, pasiilgo tėvynės ir grįžo. Lietuvoje ilgesnį laiką profesoriavo. Bet prof. Herbačiauskas turi aštrią mintį, o dar aštresnį liežuvi ir plunksną. Neiškenčia kai kam nepatinkamų pamokymų bei monomonių nepasakęs. Todel Lietuvos universitete nesugyveno ir turėjo pasitraukti. Paskutiniu laiku vargingai gyveno, draugaudamas su rašytojais, žurnalistais bei jaunimu.

Iš lenkų gavęs geresnių gyvenimo sąlygų pasiūlymą, prof. Herbačiauskas neseniai išvyko į Varšavą. Jis Varšavos universitete dėstys lietuvių kalbą ir Lietuvos literatūrą. Tsb.

JAUNIMOKELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasiliko grūdus
Ir dirvo, nepelėsk! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuni ima stingt, dvasia jau susidus.
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piasi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur trunka prie darbo ir dūda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net mizliu stoji.
O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

DR. ADOMAS A. KINDERIS.

Amsterdamo lietuvių kolonija susilaukė pirmą lietuvių gydytoją, kurio yra Amerikoje gimęs Dr. Adomas A. Kinderis (Physician and Surgeon). Jis yra jaunas ir malonaus būdo vaikas. Savo ofisą jis atsidarė 142 E. Main St., Amsterdam, N. Y. Nors dar neseniai jis čia praktikuoja, bet jau plačiai yra žinomas tarp lietuvių ir sveikintųjų, nes jam jau teko atlikti keletą pasekmingų operacijų. Dr. Kinderis yra SLA nariu. Prie SLA prisirašė budamas Chicagoje, Ill., kur pirmiau gyveno. Dabar jis yra persikėlęs į Amsterdamo jaunuolių kuopą. Dr. Kinderis yra mokėsis šiose mokyklose: St. Mary's Institute, Amsterdam, N. Y., University of Chicago, Crane Jr. College, Chicago, Medical School Loyola University, Chicago. Mokslo baigė 1932 m. Toliau laika praktikuoti St. Mary's Mercy Hospital, Gary, Ind. Yra nariu šių organizacijų: Lambda Mu Delta Fraternity, Lietuvių Medikų ir Dentistų Dr. Jos Charterinis narys ir prezidentas 1931-1932 m., Lietuvių Studentų Draugijos narys ir SLA narys. Linkėtina šiam jaunam profesionalui mūsų organizacijos nariui kogeriasius pasekmių.

Prakilnaus Žmogaus Gimtadienis

Kalėdos jau čia. Kai jūs šitai skaitysite — Kalėdas jau švęsime. O Kalėdos, tai minėjimas didelio, prakilnių idėjų žmogaus gimtadienio. Tuo žmogumi buvo Jezus Kristus, kuris 1933 metų atgal gimė.

Kalėdos — didelė ir graži šventė. To prakilnaus žmogaus gimtadienį mini visos krikščioniškos pasaulis. Gruodžio 25 dienos jubilijatas buvo idealingas žmogus. Jis skelbė pasauliui taiką. Jis mokė žmones vienas kitą mylėti. Jis mokė turtingiems nesikrausti vargšų. Jis matė vėlavę, lygių žmonių, pasaulį. Už tas savo idėjas jis, žinoma, ir numirė.

Emė laiko, kol ta jo filosofija, tos idėjos gyvenime prigijo. Tos idėjos, su bažnyčios pagalba, jau 1933 metams prajūs, visame pasaulyje skelbiama ir praktikuojama. Deja tik, kad netaip, kaip patys Kristus jas suprato ir įgyvendinti norėjo. Šiandien ta prakilniais dėsniais paremta idėja per daug sumodernizuota. Tos idėjos dėka nekuri žmonės sau didelių turtus susikrauna, gražiai gyvena, kuomet didžiama žmonijos vargė, skurdė ir skriaudžiamai gyvena. Taip gi dėja: Kristus skelbė taiką pasauliui, bet ta taika 1933 metams praslinkus dar neįsikūnijo. Net pati bažnyčia, vienintelė Kristaus idėjų agentija, karus užgria ir einančius kariuotę laimina... Dėja!...

O kaip gera būtų, kaip smagiai šiame pasaulyje gyventųsi, jei to žmogaus, kuris dievo sumoni vadinamas, idėjos pilnoje to žodžio prasmėje galiojūt! Tai būtų tikroji gyvenimo palaima! Tik atsivaizdinkime. Nebūtų žmonės neapykantos. Nebūtų priešių. Nebūtų vargšų ir turtingų. Nebūtų skriaudėjų ir skriaudžiamųjų. Visa žmonija gražiai, taikiai gyventų. A, kaip gera būtų!

Bet, sakau, to kilnaus žmogaus idėja filosofija sumodernizuota ir gyvenamam pasauliui paremta. Jo idėjos pamintos po kojomis. Tų idėjų dėka tik bizonis daroma. Tik mažas žmonių būrelis laimin-

gai gyvena, kuomet kiti yra skriaudžiamai ir niekinami.

Nepaisant betgi to, kiekvieną sykį minint to kilnaus žmogaus gimtadienį mums prisieina susikaupti ir jau daug kartų kartojamus žodžius prisiminti: „Didelis ir prakilnus tas mesijus buvo! Jis savo prakilnybe save net įdievino ir nemirtinu pasidarė!“

Filosofas.

Laikui Bėgant

Aš einu dar tik aštuonioliktus metus... Kaip greitai tos jaunos dienos bėga! Bet kartu bėga ir pats gyvenimas. Rytotjus vis rytotjų veda gilyn į gyvenimą, kuris slaptas ir dar nevisai žinomas. Rytotjaus viltis yra rytotjaus gyvenimo dvasia — nesuprantama spēka, kuri nugalė šiaudieninio gyvenimo visas sunkenybes.

Mano svajonės gali būti dar jaunos ir kudikiškos. Todėl gal aš nesugebėsiu išreikšti savo nesubrendusias mintis. Vistik, tačiau, aš noriu iškelti mintį; tą, mintį, kuri gal ir ne vienam-kitam jaunuoliui galvą vargina. Aš manau, kad mūsų jaunuoliams jau laikas ir net pareiga pradėti rūpintis mūsų visų draugijainiais reikalais. Bet kadangi didžiulia mūsų profesionalų yra čia gimę-aukę jaunuoliai, tai aš iš jų ypač tuo klausimu norėčiau išgirsti žodį-kitą.

Aš esu mažamokslė ir neturiu drąsos kalbėti tais reikalais, apie kuriuos daug drąsiau galėtų išreikšti mokslus baigę profesionalai. Taipgi aš čia noriu prisiminti, ar mes, mažamoksliai, turime tiesą reikalaujanti, ar bent norėti, kad mūsų profesionalai jaunuoliai kartu su mumis veikytų? Šituo klausimu aš prašyčiau lygiai mūsų profesionalus, kaip ir mažamokslus, tarti savo žodį „Jaunimo Keliuose“.

Kadangi aš esu gyvenimo nedaug patyrusi jaunuolė, nežinau, ar mano šie klausimai vietoje. Kas geriau apie tai suprantate — išsireikškite.

Bet jei mes pažvelgsime į senąjį pasaulį, — pamatysime, kad ten profesionalų yra maždaug tiek, kiek ir mes, mažamoksliai, turime tiesą reikalaujanti lygiai brangus.

Taipgi lai bus man leistina išsirtarti, kad mūsų profesionalai yra kilę iš skurdžių tėvų. Todėl, atsiėkus profesiją, ar verta tuo per daug didžiūotis? Juk ir pats gyvenimas mus visus riša į vieną draugiją bei šeimą. Ypač Amerikos lietuvių jaunimui reikia vieningumo. Juk tie, kurie vairuoja kasdieninį gyvenimą, jau nusenę arba pradeda senti. Jų vietas turi užimti jaunieji. Tais jaunaisiais esame mes. Mes turime tuos senesnius pavaduoti ir gyvenimą vairuoti. Todėl, broliai ir sesutės, būtinai turime rengtis prie tų darbų.

Tiesą, gal aš gyvenimo kaip reikiant dar nepažįstu ir nesuprantu. Bet aš noriu jį suprasti. Aš noriu pasimokyti iš kitų. Aš noriu klausyti kitų. Aš noriu žinoti, ką kiti jaunuoliai apie Amerikos lietuvių jaunuolių mano. Ypač ką jie mano apie vieningą veikimą profesionalų ir mažamokslų. Tikiuos, kad šiais klausimais bus „Jaunimo Keliuose“ atsilieptas. Marytė.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

PITTSBURGH, PA.
Iš SLA. 336 Jaunuolių Kuopos Darbuotės.

SLA. 336 jaunuolių kuopos metinis susirinkimas buvo gruodžio 3 dieną, popiet. Buvo apkalbėta kuopos reikalai ir išrinkta kuopos valdyba sekantiems metams. Taipgi nominuota SLA. Pildomoji Taryba.

Kuopos valdybą išrinkta šie nariai: P. Ivanauskas pirm., P. Adomaitis vice-pirm., Ona Ivanauskaitė sek., Ona Krasinskaitė išdin.

Šita kuopa yra dar jauna. Ją suorganizavo ponis J. Simkienė. Norime šią kuopą padidinti nariais. Todėl prašome visų tėvų ir motinų savo jaunuolių leisti jį šią kuopą prisirašyti.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks sausio 7 dieną, 1934 m., svetainėje 818 Belmont St., N. S., Pittsburgh, Pa. Pradžia 2 val. popiet.

Prašome visus narius jį susirinkimą atsilankyti. Atsiveskite taipgi ir naujų narių prisirašymui.
Ona Ivanauskaitė, SLA. 336 kp. sek.

Kalėdos

Kalėdos baltos, Kalėdos gražios,
Kalėdos teikia sniego plotkelių.
Kad nerudytų vaikų šinėlis —
Kalėdos baltos, Kalėdos gražios.
Vieškelius žmonės staiposi, gražos,
Vieškelius skamba vario varpeliai.
Kalėdos baltos, Kalėdos gražios
Del to, kad skamba vario varpeliai.
Juozas Tysliava.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles
savo vaikėiams.

KALĖDŲ SAPNELIS.

Kučių vakare Marytė užmigo daug anksčiau, negu paprastai. Guldama, ji prie savo lovelės pakabino didelę pančiaką. Juk, žinoma, kad Kučių nakčia Kalėdų Diedukas vaikščioja ir geriems vaikams dovanėlių ir pakabinatą pančiaką įdeda. O Marytė, juk labai gera mergaitė. Kam dovanėlių Diedukas paliks, kam ne, bet jai turėtų palikti.

Užmigus, Marytė sapnuoja. Atsikelia, rodos, ji iš lovelės — gi pilna pančiaka visokių gerų dalykėlių ir žaisliukų. Čia tokia didelė lėlė, čia nauji batukai, čia keletas pašėlių ir rašoma plunksna ir keletas kitokių mažesnių bei didesnių mažmožėlių. Džiugauja Marytė tas dovanėles radusi. Džiugauja ir visiems rodo. Visi toms dovanoms gėrisi. Jos didesnis broliukas, Jonukas, jai net pavydi, nes jis jokios dovanėlės negavo. Marytė jam sako: „Tau Diedukas dovanėlių nepalikto, kad tu būvai negeras: mamytės ir tėvelio neklausei. Aš buvau gera, tai man ir paliko“.

Pas Marytę atėjo keletas jos draugų. Ir toms savo dovanėles ji rodo. Visos mergaitės jai irgi pavydi. A, kad jos tiek ir tokių gražių dovanėlių but gavę!

Taip sapnavo Marytė pančiaką prie savo lovelės pasikabinusi.

Bet ar jį Kalėdų dienoje ras pančiakoje tas dovanėles, apie kurias sapnavo — nežinau. Marytės tėvelis nedirba, mamytė sargiuoja, todėl, tokias šeimas Kalėdų Diedukas nevisuomet aplanko. Bet nenusimink, Marytė: gal šiemet Kalėdų Diedukas bus kitoks — gal jis ir pas tave ateis ir tau sapnuotas dovanėles paliks. —b.

KALĖDŲ DIEDUKAS.

(Pasaka apie turtingą ir gerą senuką)
Eina senas „ponas“
Su žila barzda
Rubas jo raudonas,
O barzda balta.
Eina, užsidėjęs
Maišą ant peties —
Lauke pučia vėjas
Iš šiaurės šalies.
Seniai barzdą draiko,
Pučia jį akis...
Juk — kiekvieno vaiko
Lauktas senis šis!
Jis aplenkia seną,
Myli vien vaikus —
Ten, kur jų gyvena,
Dėdė šitas bus.
Kai užmigs vaikučiai
Ir sapnuos saldžiai,
Dėdė tas tylučiai
Aplankys meliai.
Kiekvienam, kas stropus
Buvo per metus,
Jis visokių rūpų
Turi žaisliukus.
Tyliai jis priejės
Jų vaikams padės,
Maišą užsidėjęs
Pas kitus skubės!
Taip per visą naktį
Dėdė tas klajos,
Ir turės pakakti
Daug kam dovanos.
Rytą, atsikėlę,
Nusidžiūgos vaikai —
Grazų dalykų
Gavę bus tikrai.
Jie minės senelį
Su žila barzda,
Pilną jo maišėlį
Su puikia našta.
Ir kitų metelių
Vėl vaikui lauks —
Mat, su daug žaisliukų
Dėdė juos patrauks.

Arėjus Vitkauskas.

JUOKAS

— Tetule, ar tu mėgsti saldainius? — klausia šešerių metų Antanukas.
— Taip, mano vaikeli.
— Štai, duosiu tau vieną.
Po valandėlės Antanukas vėl klausia:
— Na, tetule, ar skanus buvo saldainis, kurį tau daviau?
— Labai skanus, vaikeli.
— Hm! — nustebo vaikas. — Nesuprantu, kodėl Mergis jo nedė. Jis tik palaižė ir išspiovė.

PRIEŽODŽIAI

Nakties darbai — dienos juokai.
Namių prisivalgęs, ir svečiuose ką gausi.
Naminė druska nesuri.
Ne dėl tavęs rutk darželis.
Ne laikas šunis laikinti, kada vilkas bando.

:: Žuvėdroms Skraidant ::

Parašė Juozas Gaigalas.

(Tąsa iš pereito num.)

Juzytė sušerdavo Vincui kvapia palaužta mėta per rankas, subardavo už akiplėšiskumą, amžinai ketinkama nemylėti, o Vincas jos ranką baltutę pukų sugaudavo dar įkriau antrąja suspausdavo jos šiltą standrūtį kuną prie savęs ir... jį tarytum šilko snaigė sutirpdavo jo glėby. Ir tik rudžiui dar kartą suardžius Vanagiškių lušnų tylą, Juzytė gindavo Vincą iš darželio namo, bijodama, kad mėnesiena jos poilsio neišvogtų, kad jį ryt dienai Vincas plieno dalgio neatšiuopintų...

Išalkusios ir pavydžios kaimynų širdys pavydėjo arimų nekaltos meilės juodojo vargo dainos jaunimui. Tik dviejų širdžių sutartinės nepavydėjo Nėries vingiuojanti srovė ir suvėlti pradalgiai pakvėpusio šieno.

Nukvatodavo smėly auksinės saulės kasos, su varnų krankinim praskrendant devyniom vėtrom pušis čiūžų viršunę rodo Nėrin linko, vis linko. Garuojančią vasarą gindavo ruduo.

Nepajuto senio Alaušo širdis, kokį jam varnos iškrankė rudenį.

Toli kur tai del tėvynės laukų virė liepsnų janti mušiai. Išgirdus aimanas brolių užsidegę su jaunais bernais ir Vincas žaliuko širdis.

Per keletą dienų senutis Alaušas sulinko, kai jo sunus išėjo ginti žemių savųjų. Tik ašarom laistė savas ruteles be mylimo Vincas Juzytė palikus.

Vincas išėjo toli už suokiančių vėtroj pušynų ir tilo-nutlio žinia apie jį.

Girdėdavo Ruklynės skardžiai aimanas liudnas, kai suokdavo ilgęj Vanagiškių kalvotos palaukės.

Suprato vienatvės mėnesiams slenkant Juzytė, kuo mylimas Vincas jai buvo...

Dabar tik Nėriui rudenėjamčios dainos ritmingai krutinėse stygas užgavo, kaip mylimas Alaušas sunus Vincelis sugrįžo, kai Juzytei rutelės tarytum skaisčiau sužaliavo.

Dar tik kelintas mėnuo, kai Vincas sugrįžo, o Juzytė ir žingsnio nueiti negali be jo. Jis toks geras ir smagus sugrįžo. Juzytei vienodai baimė mintyse sukasi, kad tik jis daugiau nuo jos nepabėgtų ir pasilikytų prie jos amžinai.

Daug žaidų jį ir Vincui skaudžiausių išgydė, porindama žodžius malonius jo širdžiai.

Saulė paskutinę liepsna kaitino gelstančius klonius žaliuosius ir be vėjo voratinklių gijos šilkinės audė Vanagaičių susimetusių trobon moterėlių paguodą apie Vismantienės jau tvarkomą krautį Juzytei.

Juzytė kur neprabėgdavo kaime basa, šypsenoj rodė tarytum pirmą pavasarį gėlele pražydus.

Senis Alaušas nuo aušros ligi vėlyvo vakaro valtelęj susirietęs sklankydavo Nėrį.

Gimė, rodos, Alaušas su ta valtele ir dabar jį paliko jam dar melnesnė.

Su ryto balzguna senukas Alaušas prisikraudavo akmenų, atsinešdavo šų kabliukais primęgtų virvūčių virtines, iš dumblo prisigraibydavo riešučius mažų vijūnelių ir ant kelių atsiklaupęs iš vieno medžio išdrožton mažytėn valtelėn pasistumdavo irklui. Ir taip nardavo iš vieno Nėries galo prie kito, tiesdamas dugnan šniurus mėsingiem usoriam. Kai saulė tik pradėdavo pudruotis ružavai ir jo plaučiai nusigerdavo vakarėjancia vėsuma, jis grįždavo Nėriui

namų linkui, iš dugno išgraibydamas mėsingai nerangius petingus usorius.

Vikriai pabrakudavo senio-rankos irklui per vandenį, net valtelės galas užtelėdavo vandenin, kai bent porą desėtkų usorių blaškės valtelės dėželej.

Nekiek laiko seniokas ant Nėrio pragyveno, o sunaus vestuvėms sidabrinių kapšelin gerokai prižvangino.

Senai Vincas žarstė Nėrio bangas valtele ir dabar panorą vieną kitą dieną usorių pažvejoti. Namie nubodo bastytis be skubesių darbų.

Diena buvo dargamota ir neramiai vėjuota. Juzytė atkalbinėjo Vincą leisti Nėrin ir prašė geriau padėti jos tėvui ruošoj. Bet Vincas savo senuką paliko namie ir išplaukė paviliot vijūneliais mėsingų usorių.

Po pietų dangus praskaidrėjo ir vėjai tik baigė lenkti užkeiktą čiūžų pušį apaciū. Tokią dieną usoriai labai kabina, nes smarkios Nėrio bangos nenubaido jų nuo šniurų.

Vincas tiesdamas šniurus tik irėsi pirmyn, maištingą suokdamas švilpynę. Krutine tik prabėgdavo šalta srovė, kai žvari vėtra lenkdama jo kuną mirkė valtelės kraštą putom.

Usoriai dėželej blaškėsi nerangiai ir dar daug netuščių šniurų buvo neištraukta.

Emė tiestis drėgnos vakaro marškos ir vėtra suokė lušnų pakraigėse.

Aplinkui taip tamsu ir valtelės negalima tarp bangų suvaldyti.

Vincą tik nupurto šalta srovė, čia vėl prakaits sumirko jo kaktą. Jis pasijuto priplaukęs siaubingos čiūžų pakrantės vingį ir emė irti valtelę į Vanagiškių pakrantę. Pasiyrė jis tik irklui ir atsiolė dar. Vėtros verpetas susuko vandens dvilinką vingį. Viršunę pušis tarytum purtoma suvaitoj...

Vėtra dar gailiau ir gailiau verkė, už besiblaškantį Nėries vingį juodą šešėlį...

Senis Alaušas, apsimetęs kailiniais, išbėgo panerin, tarytum išgirdęs palinkusios pušies aimaną siaubingą. Jo krutinė virpėjo su neramios vėtros rauda, o kraujas tarytum stingo sa-vo latakuose, taip vėlai nesulaukiant grįžtančio sunaus.

Lyg vėlynių naktį palangėj dejavo gaili vėtra ir nerimo baimė gukčiojančią senę Alaušienę parbloškė patalan.

Senis Alaušas nešinas žiburį rankoj nubėgo paneriais vis tolyn ir tolyn...

Suokia rangydamasis patvinęs Nėris vėtroj ošantiems pušynams rudens liudėsio dainas, o žuvėdros smailiais sparnais tik raizo ore vingius ir klykdamos plaka sparnais į virpančias ties čiūžų prakeikto skardžiaus vingiu bangas, lyg ruošdamos vestuvių guolį vėsioj gėlinėj.

Žuvėdros praskrenda vingį tą ir grįžta dar. O suvystusiu baltos drobės veidu, ir dvilinkai susilenkusiai ragany pušiai, Juzytė pardavusi akių išverktas gelmes, rymo ant svirno slenksčio... Ir tik šitoli Ruklynės skardžiai ji girdi atsukiančią vestuvių rudens muziką...

Juzytė girdi vėtros švilpynę, kaip virpa rudėnėjancia vestuvių dainos ties srauniu Nėriui vandenu. O žuvėdros skraido klykdamos gailiai, tarytum ruošdamos jai vestuvių guolį...

Kristaus Užgimimas

Kristaus gimimo dieną visas krikščioniškas pasaulis su didele iškilme mini. O ypatingai katalikų bažnyčia maldingumais tai atžymi. Kristaus užgimimas daug reikšmės priduoja ir istorijai, nes metai taip pat yra skaitliuojami prieš Kristų ir po Kristaus.

Kristus gimė laikuose rymiečių karų šventoj žemėj Palestinos. Palestinoj žydai savivaldybos jau senai buvo nustoję. Neteko jos laike valdymo Caesario ir Pompejaus. Palestinos pirmuoju valdytoju buvo Herodas. Kristaus gimimo laikuose, Palestinos gubernatorium buvo Ponteus Pilatus. Laikuose Ponteaus Plitau rymiška valdžia Palestinos gyventojams uždėjo pagalves. Pagalvių mokyjime užvis labiausiai priešinosi žydai. Todėl tarpe žydų ir rymiškos valdžios dažnai nutikdavo susirėmimai. Žydai tvirtai laikėsi savo senobinių paprošių. Naujo vė laikė svetima ir neapkentė nieko, kas tik buvo svetima.

Kristaus mokslas buvo „meilės ir dovanojimo“. Jo mokslo žydų kumigai nepriėmė. Jis liepė atiduoti tą, kas yra Dievo Dievui, o kas cie-soriaus ciesaui. Žydų kumigai mokino nepripažinti rymiškos valdžios. Jie mokino pripažinti tiktai Jėhovą šalies valdonu. Jie liepė laikyti

ir žmogūdystę nieku, jei klausimas eina apie šalies labą. Todėl Kristus, kaip žydiškų sąjauimų priešin, tapo nukryžiuotas.

Kristaus atėjimo į žmones pasaulis laukė per keturis tūkstančių metų. Tų keturių periodų metų laikotarpį žmonija pergyveno priespaudos ir vergijos momentą. Todėl varguomenė laukė ateisiant kokio nors išganingo mesijaus. Jis atėjo.

Kristaus mokslas buvo užmestas ir užmirštas iki pabaigos trečio šimtmečio.

Amerikos žmonės išmažens yra įtikinti minėti gimtadienius ir sulig savo įstikrinimo pasi-keisti dovanomis. Tad minint ir Kristaus gimtadienį, „gišeitininkams“ buna proga krašto piliiečiams del dovanų išparduoti prasciausias prekes už geriausius pinigus.

Mūsų senoj tėvynėj Lietuvoj žmonės Kalėdas irgi švenčia. Musų tėvai, broliai ir seserys, giminės ir draugai Lietuvoje Kalėdas savotiškais pobūdžiais mini. Gal ir mums norėtųsi kartu su jais toje šventėje dalyvauti. Bet likimas mus yra išstumęs nuo jų pertoli. Laikė tos didelės šventės gal ne vienas musų brangios Lietuvos sunas ar dukrelė neturi kur galvos priglausti.
J. V. Klastaitis.

S. L. A. REIKALAI

IS S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

CLEVELAND, OHIO.
IS SLA. 136 Kp. Metinio
Susirinkimo.

SLA. 136 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 5 d. Į šį susirinkimą privėlėjo atvykti visi nariai, bet kadangi buvo labai prastas oras, tai nariai malonėje namie pasėdėti ir tik mažuma į susirinkimą atvyko. Susirinkimas vis tik įvyko.

Kuopoje yra du ligoniai, kurie gerėja.

Raportą išdavė veikiantioji komisija. Pranešė, kad iš parengimo, kuris įvyko gruodžio 2 dieną, kuopai liks \$20.00 pelno.

Čerauka raportavo kaslinink kuopos čarterio. Čarterį pasiuntęs į Centrą, bet atsakymo dar negavo.

Perbėgus kuopos reikalus, rinkta kuopos valdyba 1934 metams. Į valdybą išrinkta: S. Čerauka pirm., J. Alekna vicepirm., V. Stasiunas užrašų rašt., A. Giedgaudas fin. rašt., J. Levonavičius išdin., J. Mazilauskas ir V. Stasiunas išdo globėjais, Dr. J. Kamasis dr. kvotėju.

Atlikta Pildomosios Tarybos nominacijos ramiai ir tvarkiai. Išreikšta padėkos žodis veikiantiojai komisijai už nuveiktus darbus 1933 metais. Susirinkimas užgyrė tą pačią komisiją ir sekantiems metams. Į komisiją įeina: S. Čerauka, A. Gedgaudas ir J. Alekna.

Sekantis SLA. 136 kp. susirinkimas įvyks sausio 2 d., Lietuvių Salėje. Tai bus kuopos reguliaris susirinkimas, kuriame bus varžovais visi nariai ir kurie neatsilankys — bus baudžiami. Todel visų narių pareiga į tą susirinkimą atsilankyti. Susirinkimo pradžia 7:30 val. vakare.

Stasys Čerauka.

NEW HAVEN, CONN.
Visi Atsilankykite į Vaidinimą „Susiprato“.

Geriamieji New Haven'o ir apylinkės lietuviai, nepamirškite, kad gruodžio 31 dieną pas mus rengiama labai gražus perstatymas. Bus suvaidinta la bai įdomi dviejų veiksmų tragedija „Susiprato“. Šį veikalą yra parašęs „Tėvynės“ redaktorius, p. S. E. Vitaitis. Jame atvaizduojama vargdenių žmonių gyvenimas ir ką tokia me atsitikime reikią Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kuris tiems vargdeniams ateina į pagalbą, kuomet nelaimingos šeimos duondavis numiršta. Šis veikalas labai gražiai kalba už mūsų organizaciją — Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir tokiu būdu kiekvienas lietuvis turėtų jį pamatyti ir pasimokyti, ką reikią prie šios organizacijos priklausymas.

Vaidinimas įvyks Lietuvių Svetainėje, 243 Front St., New Haven, Conn. Loš gabys aktoriai; jų tarpe ir du vaikučiai. Malonėkite visi atsilankyti.

Marė Ausukaitis.

SPRINGFIELD, ILL.
IS SLA. 158 Kp. Susirinkimo.

SLA. 158 kp. susirinkimas įvyko gruodžio 3 d. Į susirinkimą narių atsilankė pusėtinai būrelis, bet toli gražu ne tiek, kiek privėlėjo atvykti. Buvo tai kuopos metinis susirinkimas, kuriame nominuota SLA. Pildomoji Taryba ir rinkta kuopos valdyba sekantiems metams. Kuopos valdybą išrinkta tie patys, išskyrus vieną išdo globėją ir maršalką. Buvo taipgi ir SLA. 9 apskr. valdybos nominacijos. Nominacijos

ir valdybos rinkimas atlikta ramiai būdu.

Nariais, kurie į šį svarbų kuopos susirinkimą atsilankė priklausio padėka. Tiems gi, kurie patinęjo ateiti — pastebėtina, kad kažno nario pareiga savo organizacijos reikalus dabinoti ir į susirinkimus lankytis. Broliai ir sesutės, mes turime žinoti, kad jei mes patys organizacijos reikalais nesirūpiname, tai kas gi rūpinsis? Todel mes privalome sekti jos eigą ir visame kame dalyvauti.

Sekantis kuopos susirinkimas bus sausio 7 d. Turim daug reikalų apsvastyti. Visi nariai atvykite ir drauge tuos reikalus visi aptarkime. Bus skaitytas naujos konstitucijos projektas. Šitą reikalą visi nariai turi sekti ir savo nuomones pareikšti. Taipgi bus išduotas kuopos darbuotės raportas.

K. J. Cinvinskas,
Sargybos narys.

PORT CARBON, PA.
SLA. 28 Kp. Narių Žiniai.

SLA. 28 kuopos praeitame susirinkime nutarta suaukti visus narius į sekantį susirinkimą, kuris įvyks sausio 7 dieną, Georgetown Mokykloje, 2 valandą popiet. Šis susirinkimas yra labai svarbus. Jame bus svarstoma p. Spudžio reikalas. Todel visų narių pareiga į šį susirinkimą atvykti ir to klausimo aptarime dalyvauti. Taipgi atsineškite gerų sumanymų del organizacijos ir kuopos labo.

Taipgi praeitame, metiniame, susirinkime reikėjo rinkti kuopos valdybą, bet nebuvo iš ko. Todel palikta ta pati, kuri buvo šiais metais. Dabar valdyboje yra šie nariai: pirm. J. Petkevičius, vicepirm. A. Kavaliauskas, išdin. J. Bigelis, fin. sek. M. Zigmantavičius, užrašų rašt. V. Branka.

M. Zigmantavičius,
SLA. 28 kp. fin. rašt.

NIAGARA FALLS, N. Y.
SLA. 270 Kp. Darbuotė.

SLA. 270 kuopa gruodžio 3 dieną, 1933 m., laikė paprastą mėnesinį susirinkimą, į kurį atsilankė vos 12 narių. Kurie neatsilankė — verti papeikimo, nes gerai žinojo, kad šitas susirinkimas buvo labai svarbus; buvo nominacijos P. T. ir rinkimas kuopos valdybos. Rinkimo — bus baudžiami. Todel malonėkite atsilankyti į susirinkimus ir išvengti bausmės.

Susirinkime svarstyti kuopos reikalai, nominuota Pildomoji Taryba ir rinkta kuopos valdyba 1934 m. Išrinkta šie nariai: Petras Kepalas pirm., Adomas Pinelis vicepirm., L. Casper fin. rašt., V. Stulpinas prot. rašt., M. Maleckis išdin., Ant. Gutauskas ir M. Markelonis išdo glob., Juozas Zikas maršalka, Dr. Farugeo daktaras kvotėjas, L. Casper organizatorius, V. Stulpinas korespondentas.

Sekantis susirinkimas bus 7 d. sausio. Malonėkite visi buti, nes turim daug kuopos reikalų apsvastyti.

V. S.

SPRINGFIELD, ILL.
IS SLA. 275 Kp. Susirinkimo.

Gruodžio 10 dieną įvyko S. L. A. 275 kp. priešmetinis susirinkimas. Nors šiame susirinkime prisiėjo nominuoti kandidatus į Pild. Tarybą ir rinkti sekantiems 1934 metams kuopos valdybą, bet narių atsilankė vos 37. Už neatsilankymą labai svarbius susirinkimus nariai apsieidėliai yra verti papeikimo.

Susirinkimas, kaip ir visada

musų kuopos, buvo gražus ir tvarkingas. Į naujus narius priimta 23 metų jaunuolis, Jonas Arnašius. Pašelpa užgirta išmokėti Agnei Kasparienei ir Vincui Blazevičiui.

Iš naujų reikalų nutarta surengti žieminiam sezonui koki nors pokilį ir išrinkta tam pasidarbavimui komisija iš šių ypatų: Veronika Stimbirienė, Ona Černauskienė, Stasys Janarauskas, Jr. ir Jurgis Kuzmickas. Bilių manoma surengti Kalėdų vakare (jeigu bus galima svetainę gauti) su gardziais užkandžiais, gėrimais ir šokiais.

Konstitucijos projektą nutarta svarstyti sekantame sausio mėnesio susirinkime, nes šiame susirinkime visko nebuvu galima suspėti atlikti. Konstitucijos projektą peržiūrėti išrinkta komisija: St. Janarauskas, P. Pečiokas ir A. Latonis. Jie, peržiūrėję ir apsvartę, susirinkimui praneš kas projekte reikia taisyti arba priimti.

Į kuopos valdybą išrinkta: pirm. Stasys Janarauskas, pagalb. Vladas Feiferis, susinešimų rašt. Kazys Juozapaitis, turtų rašt. Petras Pečiokas, išdin. V. Černauskas, išdo globėjais Juozas Berniaskas, Vincas Maslauskas ir Petras Stankevičius, organizatoriais Pranė Raulinaitienė ir Petras Pečiokas, daktaru kvotėju Dr. Harvey.

Nominuota Pild. Taryba. Balsavime dalyvavo 35 nariai.

V. Černauskas.

KENOSHA, WIS.
Dailės Ratelio 10 Metų Sukaktuvės.

Lapkričio 12 d., German American svet. D. R. surengė koncertą paminėjimui 10 metų gyvavimo. Reikia pasakyti, kad koncertas pavyko labai puikiai. Programos buvo gražus. Kaip choras, taip ir solistai savo pareigas atliko gerai. D. R. nėsarmata pasirodė su tokiomis solistėmis kaip p-lė G. Kleivkaitė, p-nios M. Balčaitienė ir A. Jankienė. Taipgi dalyvavo P. S. Rimkus iš Chicago. Tiesa, buvo garsinama, kad dainuos ir J. Babravičius, bet jis neatvyko.

Publikos buvo daug. Atvyko iš visos apylinkės. Kaip tokiuose sunkiuose nedarbo laikuose šitos gausios publikos atsilankymas pridavė daug energijos D. R. nariams ir ant toliaus darbuotis šiame gražiame darbe.

Prie minėto parengimo daug pasidarbavo D. R. pirmininkas, J. Pabarška ir p-lė T. Balčaitienė. Taipgi žymiai parėmė gerai žinomas D. R. rėmėjas P. V. Schlageris.

Sekantis D. R. parengimas įvyks vasario 11 d. pagerbimui komp. M. Petrausko jo 60 metų sukaktuvių. Bus statoma jo operetė „Kaminakrėtis ir Malūninkas“.

Tiek šiuo tarpu apie Dailės Ratelį.

J. Kasputis.

BALTIMORE, MD.
SLA. 64 Kuopos Nariais.

Gruodžio 8 d. 64 kuopa laikė savo metinį susirinkimą. Beveik per visą vasarą šios kuopos susirinkimai neįvyko, o į metinį susirinkimą narius kvietėme atvirutėmis, bet ir tai mažai susirinko. Kiek susirinko tiek, bet ir tie patys skubinosi eiti namo. Pas mus, paprastai, paliekama ir užkraunama visi darbai tiems, kurie ir taip daug dirba. O jeigu tiems darbuotojams pasitaiko klaidų padaryti, tai tada „visas svetitas“ žino.

Susirinkimą atidarė pirmininkas, P. Česna Išklusius raportus, skaityta iš Centro prištastas raštas apie tai, kaip nariai Centre yra užsimokėję ir kurie skolinę. Pasirodė, kad

duoklių knygelės ne visų atitinka su Centro sąrašui. Žinoma, nariai buvo bepradėję nerimauti. Išrinkome 3 knygu peržiūrėtojus ir nutarėme peržiūrėti kuopos knygas kas 3 mėnesiai. Taigi, pradėsimė kitokią tvarką vesti.

Į kuopos valdybą išrinkti tie patys, t k finansų sekr. išdin. nauji išrinkti, butent: pirm. P. Česna, finansų sekr. J. Alyta (finansų sekr. eina išdin. pareigas), nutarimų sekr. Z. Gapšys, išdo globėjais arba knygu peržiūrėtojais V. Lukoševičius, S. Laškevičius ir V. Želvis. Į salės bendrovės direktorius ir draugijų tarybą P. Česna.

Po tam nominavome kandidatus į SLA. P. Tarybą.

Birželio mėn. parengėme pikniką. Turėjome nuostolių virš \$25.00. Dabar nutarėme leisti aukso pinigą ar ką kitą išlaimejimui ir surengti kokią parengimą. Taigi visi nariai dirbkime, kad kiek nors uždirbtume. Kuopos išdās beveik tuščias, o pinigų reikia ir jų reikia. Bus SLA. Seimas, reikės siųsti delegatus ir kitokių išlaidų bus.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks sausio 5 d., 1934 m. Iki susirinkimo, beabejonės, bus sutvarkyta finansų knygos ir sulyginta su Centro sąrašu.

Mes, valdybos nariai, prašdam daugiau dirbti, bet prašome ir visų narių padėti mums.

Keletas narių negavo laiku iš Centro pašelpo ir vienai narei reikėjo net samdytis advokatus, kad gauti pašalpą. Žinoma, dabar daugelis tik ir niekina SLA. Klaidų buvo — mes pripažįstame, bet atminkite, kad SLA. daug ir gero lietuviams yra padaręs. Kaip augščiau minėjau, dabar įvedėme kitokią tvarką ir daugiau tų klaidų nebus. O Centre dabar irgi mažiau bus klaidų, nes ten dirba energingas ir nuosirdus žmogus, M. J. Vinikas. Bet nariai irgi pildykite savo pareigas — užsimokėkite duokles laiku. O jeigu pasitaikytų sirgti — duokite žinių J. Alytai.

Tai tiek šiuo sykiu. Kas bus veikiamą toliaus — parašysiu „Tėvynė“.

Z. Gapšys.

S. L. A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

PROTOKOLAS

SLA. 2-ro Apskričio Metinio Suvažiavimo, Laikyto Spalio 29 d., 1933 m., Liet. Piliiečių Salėje, 41 Berkeley St., Lawrence, Mass.

SESIJA I.

1. Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas adv. F. J. Bagočius 11 val. ryte.

2. Apskričio sekretorius sulig pridutu mandatu iššaukė dalyvaujančius šiuos delegatus: 17 kp., Montello, Mass.: K. Jurgeliunas, J. Mickevičius, A. Čiužauskas, adv. A. Kupka, A. Patelčius, J. Samsonas;

41 kp., Lawrence, Mass.: A. Pivnickas, K. Vidunas, A. Bagdonas, P. Baumlila;

43 kp., So. Boston, Mass.: S. Mockus, K. Sungaila, M. Žilinskienė, J. Dragašius, K. Vileišis, O. Ramanauskienė, T. Rubikas;

53 kp., Chelsea, Mass.: F. Kesleris, J. Kirmeliavičius, K. J. Leikis;

57 kp., Worcester, Mass.: V. Jankauskas, P. Račila;

131 kp., Norwood, Mass.: J. Pečiulis;

127 kp., Lynn, Mass.: K. Sirbikas, A. Čebatorauskas, K. Praitis;

102 kp., Haverhill, Mass.: J. Kvadaravičius, A. Remeika, S. Dzingeliavičius, M. Matonis, A. Majauskas;

173 kp., Lowell, Mass.: A. Gaidis, S. Kučinskis;

175 kp., Arlington, Mass.: A. F. Lukas;

318 kp., Worcester, Mass.: J. Dvareckas, P. Juozunas, J. Skemiškis, R. Šimkoniene, K. Šimkonis, K. Budinavičius;

359 kp., Dorchester, Mass.: V. Anesta, A. Alekna;

360 kp., Milton, Mass.: J. J. Roman;

355 kp., Norwood, Mass.: Birutė Wetta, Birutė Seigaliutė;

365 kuopa, Jamaica Plain, Mass.: Anelė Bratėnaitė, Bronė Silinskaitė, Sofija Kazlauskaitė, Irena Jurėnaitė;

371 kp., Cambridge, Mass.: A. Valeika;

Apskričio valdyba: pirm. F. J. Bagočius, sekr. K. J. Paulauskas, išdin. J. Dvareckas, išdo glob. B. Tumavičius ir L. Paulauskas, organ. J. Tumavičienė ir P. Baumlila.

Viso 55 delegatai.

3. Suvažiavimo vedėjais išrinkti: pirm. F. J. Bagočius, pagalb. J. Dragašius, sekr. K. J. Paulauskas, maršalka K. Vidunas, rezoliucijų, įnešimų ir prenos komisija: S. Mockus, J. Pečiulis, V. Anesta.

4. Skaitytas ir vienbalsiai priimtas pereinio suvažiavimo protokololas.

5. Apskričio valdybos raportai:

a) Raportas pirmininko:

SLA. 2-ro APSKRIČIO PIRMININKO RAPORTAS

4-tam SLA. 2-ro Apskričio Suvažiavimui, Lawrence, Mass.

Geriamieji Atstovai ir Atstovės:

Mūsų, Mass. valst. 2 apskričio SLA. nariai buvo pavadė man, kaip apskričio pirmininkui, jau antrą kartą apskričio reikalus tvarkyti. Užbaigus antrų metų darbą, manau, kad pravarė mums visiemis žvilgtėrėti ir nuveiktus darbus, mūsų pergalės ir mūsų trūkumus. Nors einaut SLA. konstitucija apskričiai mūsų organizacijai nesudaro jaudiniais vienatos, vienok seimų nutarimais pasiremiant, apskričių darbotę yra leistina, o iš praktiško atžvilgio Susivienijimo kuopų į apskričių susibūrimas yra labai naudingas kaip kuopoms, taip ir visai organizacijai, nes sujungtomis pajėgoms kuopos gali smarkiau ir našiau bendradarbiauti. Taigi žvilgtėrėkim kas mūsų yra nuveikta ir kokius trūkumus ar silpnumus savo darbe pastebėjome.

Naujų Narių Prirašymas.

Visur girdime balsus, kad mūsų organizacijos dinamiško augimo periodas jau pergyventas senai, kad dabar Susivienijimas yra maždaug statiškojo padėtyje ir kad jo dekadencija (laipsniškas nykimas) turi neįvengtinai greitai ateiti prasidėti. Vienok tiems, kuriems Amerikos lietuvių kultūrinė ir tautinė kova yra žinoma per paskutinius 30–40 metų, nenori pasiduoti pranašaujamai Amerikos lietuvių mirčiai ir mato jų gyvybės viltį mūsų jaunosios, Amerikoj gimusios, kartos. Suprasdami to svarbą, mes ir dėjom daug pastangų pritraukti ir mūsų organizacijai netik daugiau narių, bet čia gimusių narių ir kiek galint daugiau mūsų inteligentijos, taip vadinamų profesionalų. Ir štai mūsų eilės padidėjo netik dideliu skaitliumu, kas yra aišku iš skaitlinių, kurias vėliau paduosiu, bet tų naujų narių tarpe mes matom adv. Kupką iš Brockton, kuris yra miesto advokato padėjėjas; adv. C. J. Kalinauską, vieną iš gabiųjų mūsų Bostono lietuvių advokatų; Dr. Budreckį, kuris yra Plymouth County Mass. valstijos medikaliu egzaminatorius; Dr. Kapočių, Dr. Alekš., Dr. Višniauską-West, Dr. Repšį, dailininkę (muz.) Bratinaitę, kuri ką tik gavusi augšto mokslo stipendijas grįžo iš Europos; dailininkę (pieš.) Staroliutę, Fil. Dr. Mėšlį (brolių jezuitų kunigo Antano Mėšlio, kura dabar yra profesorius filosofijos fakultete pasaulį garsaus Boston College) ir daugelį kitų, jaunų, bet galinų ir daug žadančių pajėgų.

Propaganda.

Dabartinė Amerikoj ekonominė padėtis yra labai nepaprasti naujų narių vaji, nes bedarbė palietė mums, lietuviams, labai skaudžiai, o atminti reikia, kad 90% mūsų yra proletarais: darbininkai, amatininkai, maži verslininkai, etc. Dėjom pastangas, pasinaudodami viena ar kita nepaprasta proga, kaip ve dain. Babravičius atsilankymas, surengti viešus pranešimus (praktikas) ir mūsų eiles padidinti. Prie to daug gelbėjo Pildomosios Tarybos paslaikbas kontestas su dovanomis (laivakorte į Lietuvą) ir pasekėms nuo džiuginančios. Tik vienu atveju mūsų geri planai nenusisekė: išigredė, kad SLA. išdo globėjais, Januškevičius, Jr., važinėję su judžiais (moving pictures) iš Lietuvos, bu-

vom sudarę programą, kad 19 mūsų kuopų surengs jam vakarus, bet už tai jis leis mums mors pusvalandį pertraukos laike kalbėti į susirinkimus apie Susivienijimą ir tokiu būdu mes padėsimė jam, o jis Susivienijimui. Ant nelaimės p. Januškevičius nerado reikalingu su mumis Susivienijimo labai tokiu būdu bendradarbiauti ir vakarai įvyko tik keturiose kolonijose, be apskričio pagelbos, ir taip praleidom progą su finansiniais ir moraliais nuostoliais. Ateity, beabejo, mes iš savo klaidų pasimokime, suprasime nuosirdaus bendradarbiavimo svarbą.

Mūsų apskritį dabar veikia net 5 vakarinės lietuvių vaikams mokyklėlės, mūsų kuopų užlaikomos, kurioms ir apskritys pagal išgalę, teikia finansinę pagalbą. Todel ir kultūros dirvoj darėm, kiek aplinkybės leido.

Mūsų Laimėjimai.

Visame Susivienijime turime apie 370 kuopų, o mūsų (Mass. valst.) apskričio ribose veikia 26 kuopos. Pildomajai Tarybai paskelbus kontestą naujų narių vaji, mūsų apskričio darbuotojai skaitlingai jame dalyvavo. Jau nekalbant apie tai, kad į savo eiles mes gavom daug jaunųjų ir mokslus baigusių Amerikoj gimusių mergaites ir berniukus, bus leista man apskričio vardu pasigirti, kad iš viso Susivienijimo, su galinga Pennsylvania ir energiška Illinois bei imponuojančiu New York ir New Jersey, mes galime kukliai ir podraug drąsiai lygintis. Iš viso Susivienijimo tikrai du organizatoriai tepasiekė nustatytos augštosios ir išlošė apmokėtas keliones į Lietuvą ir abudu jiedu buvo iš mūsų apskričio: mūsų apskričio organizatorė p. Jadviga Tumavičienė iš Jamaica Plain, Mass., ir p. Justinas Mickevičius, 17 kp. organizatorius iš Montello, Mass. Tas aiškiai įrodo, kad mes dirbom ir nežiurint į sunkumus, naudingas pasekmes atsiėmėm.

Palyginamos Skaitlinės.

Paprastos generalizacijos, išvaizdijamai, gali but palaikyti tik paprastu pasigirimu, todel geriau paimekim iš oficialių atskaitų skaitlines ir pažūrėkim, ką jos sako. Skaitlines čionai paduosiu mūsų apskričio palyginus su visu likusiu Susivienijimu. Dabartinio laiku galim paduoti tik už pirmus šešis mėnesius šių metų ir už visus 1932 ir 1931 metus.

Nauji Nariai.

Suauge.	Visam.	Mass.	Visam.	Mass.
Susiv.	Apskr.	Susiv.	Apskr.	Susiv.
1931 m.	959	131	229	17
1932 m.	512	183	102	45
1933 m.	472	192	76	32

Iš tų skaitlinių matyti, kad 1931 m. mes savo apskritį prirašėm septintą dalį visų suaugusių narių ir 13 dalį visų naujai prirašytų vaikų, nors abelnei imant mūsų apskritį sudaro tikrai apie 25 dalį viso Susivienijimo. Reikia, jau ir tuose metuose mes atlikom daugiau kaip savo dalį. Bet 1932 metais mes padirbėjom jau intensyviau ir štai pereinuosiuose metuose mes jau prirašėm daugiau trečdali visų suaugusių ir beveik pusę visų naujai prirašytų vaikų. O 1933 metais, per pirmą pusmetį mes prirašėm beveik pusį visų suaugusių ir visų naujai prirašytų vaikų. Tos skaitlinės aiškiai parodo, kad su gerais norais, visiems bendradarbiaujant, galima daug naudingo darbo nuveikti.

Vietoj bus pabrėžti ir štai kas: kalbėdami apie tai, kas yra augščiau pasakytą, mes nenorime įžeisti kitų apskričių ir kuopų veikėjus; mes tiktai norim juos paskatinti prie draugiškų lenktynių mūsų organizacijos labui. Turiu užakcentuoti, kad nors mūsų apskritį ir kuopose darbuotojai yra įvairių tikėjimiskų ir politiskų pažuvalų, per paskutinius du metus man apskričiai pirmininkaujant, niekados nekilio ne mažiausias konfliktas, ne mažiausias nesupratimas; visur, visada ir visame kame nuosirdžiai dirba organizacijos labui katalikas šalia laisvamanio, tautininkas ir sandaristis šalia socialisto. Tai yra pavyzdis tiems mūsų kitų kolonijų draugams, kurie vis randa reikalingų meginti Susivienijimą padaryti mūsų partyviškų lenktynių kovos lauku.

Apskričio Finansai.

Mūsų apskritys pagelbėjo daugeliui savo kuopų narių užsimokėti mokesčius, pirma negu Centras įvedė tam reikalui fondą, taipgi pagelbėjo kiek galėdamas mūsų pavargusiems veikėjams, o kas svarbiausia, tai pagelbėjo kuopoms palaikyti lietuvių vaikams mokyklėles ir paskyrim iš savo išdo kitiems svarbiems reikalams gana didokas sumas. O vieną, kaip matysite iš išdininko atskaitos, mes savo išde turime dar apie \$800.00 pinigų. Vis tai aiči mūsų veikėjams, kurie mūsų metinis išvažiavimus-piknikus netik tiesiog Mass. lietuvių metine švente, bet podraug padarė galimū mūsų išdo palaikyti „sveikame stovy“.

Prisiminus apie mūsų piknikus, mes pilnai suprantam jų geras puses, bet podraug atjaučiam ir jų trūkumus. Iš gery davinų mes žinom, kad tie metiniai išvažiavimai sutraukia mumis iš visų kolonijų, atnauji-

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

PITTSBURGH, PA. — SLA. 7 kuopa rengia balių Kalėdų dienai, gruodžio 26 d., L. Piliiečių Klubu svetainėje, „Casino Ballroom“, 91 N. Main St., Pittsston, Pa.

Kuopos komitetas turi viską tinkamai paruošę, kad į balių atsilankę visi butų patenkinti.

PITTSBURGH, PA. — SLA. Trečio Apskričio balius įvyks gruodžio 28 d., Lietuvių Junų svetainėje, 818 Belmont St., N. S., Pittsburgh, Pa. Pradžia 8 val. vakare. Pittsburghiečiai jau žino, kad S. L. A. 3 apskričio visi parengimai buna smagūs. Todel ir šis, pirmutinis po Kalėdų, balius bus smagus ir linksmas. Visi SLA. nariai ir visi lietuviai esate kviečiami į šį balių atsilankyti. Įžanga tik 25c. ypatai. — SLA. 3 Apskr. Valdyba.

MANCHESTER, CONN. — SLA. 207 kp. vakariene ir šokiai bus gruodžio 30 d. Svetainė bus atidaryta 7 val. vakare. Tikietai suaugusiems 75c., vaikams 25c. Tikietas galima gauti pas visus SLA. 207 kuopos narius. SLA. 207 kuopa visus nuosirdžiai kviečia atsilankyti.

nam pažintis ir draugiškumo ryšius, pasitarimą, paakstinam vien kitus prie darbo, o kas svarbiausia bus, tai mūsų jaunimas, berniukai ir mergaitės, randa progą vien su kitais susitikti, pasipažinti, pamylėti lietuvių, suprasti jų problemas ir palikti lietuvių tarpe. Janavimo užmėgsti draugiški ryšiai atieity mums daug žada. Svarbiausiu trūkumu yra dar mūsų nesugebėjimas padaryti piknikus gyvsniais ir įvairniais pramogomis ir žaislais. Vien begiojimų lenktynės, „virvės traukimas“ arba plaukimo lenktynės ir šokiai nesudaro ganėtin

PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, Įvykusio Gruodžio 7, 8, 9 ir 10 dd., 1933 Metais, SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SESIJA PIRMA.

SLA. Prezidentas S. Gegužis Pildomosios Tarybos suvažiavimą atidarė gruodžio 7 d., 1933 m., 10 valandą ryte. Pildomosios Tarybos vardušaukis; suvažiavime dalyvauja: Prezidentas S. Gegužis, Vice Prezidentas A. Mikalauskas, Sekretorius M. J. Vinikas, Iždininkas K. P. Gugis, Iždo Globėjai J. Januškevičius Jr. ir S. Mockus, Daktaras Kvotėjas Dr. J. S. Staneslow ir SLA. Legalis Patarėjas adv. J. S. Lopatto.

1. SLA. Sekretorius M. J. Vinikas perskaito pereinamojo Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolą, kurio pereinamojo suvažiavime nepriimta dalis: ketvirtos, penktos, šeštos ir septyntos sesijų protokolai originaliai priimti.

2. Iždo Globėjas S. Mockus raportuoja, kad velionio P. L. Zoraičio nuosavybė, adresu 495 Millbury St., Worcester, Mass., ant kurios SLA. yra davęs paskolą sumoje \$10,000.00, forklavimo procedūra buvo perimta SLA. nuosavybėn ir vėliau parduota Antanui ir Rozalijai Bui-vydams be nuostolių SLA. ir morgičius atnaujintas trijų metų terminui sekamosis sąlygomis: mokant 6% už paskolą ir atmokant po 500 dol. į metus principo. Raportas priimtas ir tuo pačiu užgirtas atliktas žygis.

3. S. Mockus raportuoja, kad SLA. 318 kuopos narių duoklių reikalas, kurias buvusis kuopos fin. sek. J. Krasinskas pasisavino, sutvarkytas sekamai: J. Krasinskas sutiko mokėti po 5 dol. į savaitę iki visą skolą atmokęs ir iki šiol sumokėjo 43 dolerius. J. Krasinskas dar lieka skolingas Susivienijimui \$204.07.

4. SLA. Sekretorius M. J. Vinikas raportuoja, kad pereinamojo Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimu parašyta SLA. Labdarybės Komisijos narei p-lei L. Gaizaitėi registruotas laiškas su tais visais nurodymais, kokie Pildomosios Tarybos nutarime pažymėti, tačiau p-lė L. Gaizaitė nurodytu atitinkamu laiku neatsakė į SLA. Sekretoriaus laišką ir nepasirašė, kaip Pildomosios Tarybos nutarimu buvo reikalaujama. Apsvarsčius nutartą, kad p-lei L. Gaizaitėi nekvepiant dėmesio į Pildomosios Tarybos nutarimą sulig jos pareigų, kaip Labdarybės Komisijos narės, apleidimo ir neįpildžius pereinamojo Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimus, automatiškai ji nustoja būti SLA. Labdarybės Komisijos nare. Papildymui iki sekamo SLA. Seimo Labdarybės Komisijos sąstato, trečiuoju SLA. Labdarybės Komisijos nariu išrinktas SLA. Sekretorius M. J. Vinikas, kaip kad visuomet ir SLA. Seimų buvo daroma, kad SLA. Sekretorius skiriamas trečiuoju Labdarybės Komisijos nariu.

Pirmą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 12:30 po pietų, paskelbdamas, kad antra sesija prasidės 1:30 val. po pietų.

SESIJA ANTRA.

Antrą sesiją atidarė Prezidentas S. Gegužis 1:30 val. po pietų. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai, S. L. A. Legalis Patarėjas ir Finansų Komisijos nariai: adv. A. Otis, J. P. Varkala ir adv. J. J. Grišius.

5. Finansų Komisijos nariai raportuoja savo atvykimo tikslą į Pildomosios Tarybos suvažiavimą. Po Komisijos praneš-

imų, plačiai svarstoma Susivienijimo investicijų reikalai. Finansų Komisija rekomenduoja, kad būtų paimta investicijų pagerinimo reikalu atitinkama investicijoms patarnauti kompanija. Šią Finansų Komisijos rekomendaciją nuodugniai apsvarsčius nutarta:

a) Pasamdyti atitinkamą investicijoms patarnauti kompaniją su ta sąlyga, jei tokia kompanija galės suteikti patarnavimą investicijoms gerinant ir bondus keičiant su pritarimu Vilstijų Apdraudos Departamentų.

b) Jei augščiau minėtomis sąlygomis būtų gaunamas tokis investicijų gerinimo patarnavimas, tai bondus pardavimo, keitimo ir pirkimo atsitikimais yra įgaliojami SLA. Iždininkas ir Finansų Komisijos nariai tokias transakcijas atlikti žemiau išvardintomis sąlygomis: o SLA. Sekretorius įgaliojamas suteikti reikalingus palydymus autorizavimui tokio žygio, įvardinant parduodamus ar keičiamus bondus.

Augščiau minėtos transakcijos turi būti vedamos sekamosis sąlygomis: investicijų gerinimui patarnaujanti kompanija išsiuntinėja savo siulomą planą visiems Pildomosios Tarybos ir Finansų Komisijos nariams; kuriuos pasiūlymus ras priimtinais SLA. Iždininkas ir Finansų Komisijos nariai, tai padarę atskleidimo krivulę atskirose kopijose išsiuntinėja visiems kitiems Pildomosios Tarybos nariams; visi raštu atsiklausti Pildomosios Tarybos nariai tokios atskleidimo krivulės kopijas su jų pritarimu ar nepritarimu siulomai transakcijai privalo grąžinti SLA. Sekretoriui 5 dienų laiku nuo dienos krivulės išsiuntimo; kurį iš raštu atsiklaustų Pildomosios Tarybos narių į 5 dienas nuo krivulės išsiuntimo savo balsavimu SLA. Sekretoriui neprisišų, tai tokis bent kurio Pildomosios Tarybos nario tyklėjimas bus paskaitytas bona fide pritarimu siulomai transakcijai.

Antrą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 6 val. vakare, paskelbdamas, kad trečia sesija prasidės sekamos dienos 9 val. ryte.

SESIJA TREČIA.

Trečią sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė gruodžio 8 d., 1933 m., 10 val. ryte. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai, SLA. Legalis Patarėjas ir visi Finansų Komisijos nariai.

Skaitytą pirmos ir antros sesijų protokolus ir priimtas originaliai su viena technine pastaba, kas pataisyta vietoje.

6. Svarstoma kurią investicijų gerinimui patarnavimą kompaniją samdyti. Nuodugniai apsvarsčius vienbalsiai nutarta įgalioti SLA. Iždininką ir Finansų Komisijos narius padaryti sutartį ir pasirašyti kontraktą su tokia kompanija, kurios patarnavimas būtų Susivienijimui naudingas ir priimtinas pagalrui 5-tam išvardintomis sąlygomis už galimai prieinamiausį atlyginimą.

7. SLA. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja SLA. finansų stovį, nurodymas kokias sumas būtų galima įdėti į investicijas.

8. SLA. Sekretorius M. J. Vinikas plačiai ir nuodugniai raportuoja apie visas Susivienijimo finansines operacijas ir visą organizacijos eigą ir stovį, analizuodamas ir palygindamas šių metų organizacijos pajamas ir išmokėjimus su pereinamųjų metų pajamomis ir išmokėjimais. Iš sekretoriaus raporto paaiškėjo, kad dabar Susivienijimas geram stovy, narių turi 15,016 suaugusiųjų skyriuje, kuomet su gruodžio 31 d., 1932 m., ge-

ram stovyje buvo 13,827 nariai. Išmokėjimai iš Pašėpų Fondo šiais metais sumažėjo apie \$1,100.00 į mėnesį palyginus su pereinamais metais, arba deficitas Pašėpų Fondui sumažėjęs apie \$1,300 į mėnesį taip pat palyginus su pereinamais metais; išmokėjimai iš Lėšų Fondo šiais metais sumažėjo apie \$700.00 į mėnesį, arba mažesnis deficitas neša Lėšų Fondui apie \$500.00 kas mėnesis palyginus su pereinamųjų metų išmokėjimais ir deficitu. Raportas visų įdomiai išklaustas ir vienbalsiai priimtas.

9. Iš SLA. Iždininko ir Sekretoriaus raportų paaiškėjus S. L. A. finansinei padėčiai, svarstoma padarymas investicijoms galimomis sumomis. Nuodugniai visą reikalą apsvarsčius ir Finansų Komisijai pritariant vienbalsiai nutarta padaryti sekamus investicijas:

Lėšų Fondo pinigais nupirkti už \$15,000 federalės valdžios trumpam terminui išleidžiamų bondus;

Pašėpų Fondo pinigų \$15,000 sumoje įdėti į valstijų ir industrinių geriausių rūšių bondus ir į pirmo morgičio paskolas;

Apsaugos Fondo pinigų \$20,000 sumoje įdėti į industrijuojamus bondus ir į pirmo morgičio paskolas.

Skubus investicijai į bondus bus daromi šio protokolo 5-to paragrafo sub-paragrafo b) nutarimu, tačiau pirmo morgičio investicijų atsitikimu arba neskubių į bondus investicijų reikalu bus prisilaikoma paprastos tvarkos, t. y. Finansų Komisija suteiks savo rekomendaciją, o Pildomoji Taryba savo suvažiavime ar krivulės keliu rekomendacijas apsvarsčius ir išspręs.

Trečią sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 12:30 val. po pietų.

SESIJA KETVIRTA.

Ketvirtą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 2 val. po pietų. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai, SLA. Legalis Patarėjas ir Finansų Komisijos nariai.

10. Svarstoma morgičių suteikimo procedūra. Apsvarsčius nutarta ateity prisilaikyti sekamos procedūros: SLA. Iždininkas gavęs SLA. narių prašymus pirmo morgičio paskoloms gauti, tuojau perduoda Finansų Komisijai, kuri galimai greičiausiu laiku išspręs tokių paskolų prašymus ir su savo rekomendacijomis pasiųs S. L. A. Sekretoriui. Skubiais atsitikimais SLA. Sekretorius patirs krivulės keliu Pildomosios Tarybos užgyrimui Finansų Komisijos rekomenduotas paskolas. Komisijos rekomendacijų pasekas ar Pildomosios Tarybos nutarimus prašiusiems paskolų nariams praneš SLA. Sekretorius.

11. Atskirai svarstoma Vinco Mišeikos, Juozo Gaudučio iš Chicago, Ill. ir Victorio Kamarausko iš Edwardsville, Pa., prašymai priimti Home Loan Owner's Korporacijos bondus už jų pirmo morgičio paskolas, kurias jiems SLA. yra suteikęs. Apsvarsčius nutarta prašymus patenkinti, jei bus gauta pilna suma paskolos ir nuosimčių ir kitų išlaidų. V. Kamarausko paskolos reikalą vesti įgaliotas adv. J. S. Lopatto, o V. Mišeikos ir J. Gaudučio paskolų reikalą vesti įgaliotas SLA. Iždininkas K. P. Gugis ir priimta visiems trims prašymams priitaikyti sekanti rezoliucija:

Whereas, the Congress of the United States has heretofore enacted certain legislation with the approval of the President of the United States, creating a Home Owners' Loan Corporation; and

Whereas, it is the policy of the Executive Board of the Lithuanian Alliance of America, to give this legislation its full support; and,

Whereas, among other things this Home Owners' Act of 1933 provides that the mortgagee may accept bonds on home property; and,

Whereas, the Lithuanian Alliance of America, a corporation is the legal holder and owner of Master's Certificate issued by Leonard C. Reid, Master-in-Chancery of the Circuit Court of Cook County, Illinois, under decree of sale entered in the Circuit Court of Cook County, Illinois, case No. B-265226, entitled, Lithuanian Alliance of America, a corporation vs Vincent Miszeika, et al., and,

Whereas, the said suit was a foreclosure upon a mortgage deed to the Lithuanian Alliance of America, a corporation,

executed by Vincent Miszeika and Stanislaw Miszeika, his wife, to secure their indebtedness in the sum of \$5,000.00, together with interest thereon at the rate of six per cent per annum, which mortgage deed was recorded in the Recorder's Office of Cook County, Illinois, as Document No. 10194186, and was upon real estate situated in the county of Cook and State of Illinois, to-wit:

Lots 28 and 29 in Block 4 in Frank N. Gage's Addition to Englewood Heights, said addition being a subdivision in the South half of the South East Quarter of Section 31, Township 38 North, Range 14, East of the 3-rd Principal Meridian, commonly known as 1748 West 86-th Street, Chicago, Illinois, and,

Whereas, the said Vincent Miszeika and Stanislaw Miszeika, his wife, the owners of the equity of redemption of said property are desirous of obtaining a loan from the Home Loan Owners' Corporation; and,

Whereas, the consent of the mortgagee is required for the acceptance of said bonds; and,

Whereas, the said Vincent Miszeika and Stanislaw Miszeika, his wife, have applied to Kasimir P. Gugis, the Supreme Treasurer of the Lithuanian Alliance of America, for the consent of the Lithuanian Alliance of America, to the acceptance of the said bonds of the Home Owners' Loan Corporation, in payment of their indebtedness to the Lithuanian Alliance of America, and,

Whereas, it is deemed advisable for the best interest of the Lithuanian Alliance of America, to accept the said bonds for the indebtedness due to the Home Owners' Loan Corporation, as provided in the Home Owners' Loan Corporation Act of 1933 in the aforementioned matter.

12. Svarstoma Petro Babelio iš Chicago, Ill., prašymas priimti Home Loan Owners' korporacijos bondus atlyginimui pirmo morgičiaus paskolos, kurią yra davęs Susivienijimas. Apsvarsčius visas sąlygas nutarta prašymą atmesti.

13. Svarstoma SLA. pirmo morgičiaus paskola Lietuvos Atstatymo B-vei. Finansų Komisija rekomenduoja, kad Lietuvos Atstatymo B-ve užrašytų Susivienijimui visos nuomos už namą, ant kurio Susivienijimas yra davęs paskolą. Iš šių pajamų Susivienijimas apmokės miestui taksus, apdraudą už namą ir kitas išlaidas, taip pat bus atmokama nuosimčiai už paskolą ir kas liks, tai tokia suma bus sumažinama paskolos suma. Jei tokį nuomų užrašymą Lietuvos Atstatymo B-ve nesutiktų padaryti, tai imtis kitų teisėtų žygių Susivienijimo investicijoms apsaugojimui. Komisijos rekomendacija priimta ir įgaliotas Iždininkas K. P. Gugis šį reikalą atlikti su Lietuvos Atstatymo B-ve.

14. Svarstoma Walter J. Stankuno prašymas pirmo morgičio paskolos sumoje \$5,500 ant namo 3315 So. Halsted St., Chicago, Ill. Finansų Komisija rekomenduoja suteikti paskolą ant šios nuosavybės sumoje \$4,000. Apsvarsčius nutarta p. Stankuno prašymą atmesti.

Ketvirtą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 6 val. vakare, paskelbdamas, kad bus laikoma vakarinė sesija.

SESIJA PENKTA.

Penktą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė gruodžio 8 d., 7:30 val. vakare. Sesijoje dalyvauja visi pirmesnėse sesijose dalyvavę dalyviai.

15. Svarstoma SLA. namo Thompsonville, Conn., reikalas. SLA. Sekretorius M. J. Vinikas praneša, kad buvusis šio namo savininkas p. J. F. Makoveckas siūlo namą prižiūrėti pigesėmis sąlygomis, negu dabartinis namo prižiūrėtojas gauna. Iždo Globėjas J. Januškevičius Jr. paaiškina namo padėtį. Visą reikalą nuodugniai apsvarsčius nutarta: Makavecko pasiūlymą nepriimti; namo valdymą pavesti kokiame nors lietuviui, S. L. A. nariui, kurio suradimas pavestas p. Januškevičiui Jr. Kaslink numažinimo nuomos O'Brien tas klausimas taipgi pavestas p. Januškevičiaus diskrecijai.

16. Svarstoma SLA. paskolos „Vienybės“ B-vei reikalas. Pirmiausiai raportuoja pereinamojo Pildomosios Tarybos suvažiavimo išrinkta komisija: Prezidentas S. Gegužis ir Sekretorius M. J. Vinikas, kuriai buvo pavesta šios paskolos sutvarkymas galimai geriausiomis sąlygomis. Komisija raportuoja, kad visokie planai ir susitarimai šios paskolos sutvarkymui nebuvo vykunami iš „Vienybės“ B-vės direktorių pusės dėl tam tikrų techninių negalimumų ir kuomet „Vienybės“ B-vės vienas kreditorius, su pagalba teismo išduoto „džiodžmento“, uždarė „Vienybės“ įstaigą, tuomet ne liko kitos išeities, kaip užvesti forklavimo procedūrą perėmimui namo Susivienijimo nuosavybėn, kas ir yra padaryta. Toliau raportuoja SLA. advokatas p. M. Gervitz, plačiai paaiškindamas visą užvestos forklavimo procedūros reikalą, pažymėdamas, kad forklavimą peticijoj įdėta reikalavimas ir „Vienybės“ B-vės spausuotinės mašinų, kaip raidėms rinkti linotipų spausdinamų presų ir kt. Visą reikalą nuodugniai apsvarsčius užgirta atlikti žygiai šios paskolos reikalą.

Penktą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 11 val. vakare.

SESIJA ŠEŠTA.

Šeštą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė gruodžio 9 d., 12 val. ryte. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai, SLA. Legalis patarėjas ir Finansų Komisijos nariai. Skaitytas trečios, ketvirtos

ir penktos sesijų protokolai ir priimtas originaliai kaip užrašytas.

17. SLA. Iždininkas skaito savo abėlinę raportą iš investicijų padėties. Raportas priimtas ir raporte pažymėti reikalai svarstomi paėliui.

18. Svarstoma Kazio Čepuko iš Chicago, Ill., prašymas, kad Susivienijimas perimtų jo namą savo nuosavybėn už suteiktą jam \$8,500.00 sumoje paskolą ir vėliau kontrakto sudarymo keliu jam namą parduotų atgal. Finansų Komisija rekomenduoja p. Čepuko prašymą patenkinti sekamosis sąlygomis: jei Čepukas sudės pas SLA. Iždininką \$300 neapmokėtų taksų, perves Susivienijimui nuosavybės „deed'ą“ ir pasirašys kontraktą nuosavybės globojimui, apmokant Susivienijimui nuosimčius už paskolą ir numokant nemažiau \$25.00 į mėnesį principinės sumos, tuomet S. L. A. Iždininkas įgaliojamas tartis su antru morgičierium panaikinimui antro morgičiaus ir jei antras morgičius būtų galima nupirkti nebrangiau \$500, tuomet patenkinti p. Čepuko prašymą. Jei tokiomis sąlygomis nebus galima susitarti su p. Čepuku, tai nieko ne laukiant užvesti forklavimo procedūrą perėmimui namo Susivienijimo nuosavybėn. Apsvarsčius nutarta komisijos rekomendaciją priimti.

19. Svarstoma Frank Dikso prašymas atnaujinti jam paskolą ant namo 3341 So. Auburn Avenue, Chicago Illinois, sumoje \$10,000, kuri jau išsibaigus. Apsvarsčius nutarta p. Diksai paskolą atnaujinti 3 metų terminui su numokėjimu \$500 į metus principinės sumos ir mokant už paskolą 6 nuosimtį.

20. Svarstoma adv. F. P. Guilfoile vardu jo kliento pasiūlymas nupirkti SLA. namą Waterbury, Conn. Apsvarsčius nutarta įgalioti SLA. Daktarą Kvotėją Dr. Staneslow tartis su norinčiu pirkti nuosavybę asmeniu ir jei bus pasiekta priimtinių Susivienijimui sąlygų, tai rekomenduos Pildomajai Tarybai ir Finansų Komisijai namą parduoti.

21. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad Juozo Gumuliausko namas, 10742 So. Michigan Ave., Chicago, Ill., už \$10,000 paskolą forklavimo procedūra perimamas Susivienijimo nuosavybėn ir gautas Master's sertifikatas.

22. Svarstoma Tamui Horwichei SLA. paskolos reikalas ant namo 6739-41 So. Chappel Avenue, Chicago, Ill. Už šią paskolą neatmokėta \$1,000 principinės sumos sulig sutarties ir neužmokėti nuosimčiai už metus \$1,140. Taip pat už neapmokėtus miestui taksus teismo paskirtas resyri-vo nuomų kolektavimui. Apsvarsčius nutarta pareikalauti p. Horwicheaus, kad užmokėtų bent už metus taksus, prašalintų resyri-vo ir pavestų nuomas kolektuoti Susivienijimui, taip tiek su numokėjimu principo kaip galima. Jei p. Horwicheas neįvyks ant tokių sąlygų, tai užvesti forklavimo procedūrą perėmimui namo SLA. nuosavybėn.

23. Iždininkas K. P. Gugis praneša, kad M. J. Kiro namas, 3405-07 S. Lowe Ave., Chicago, Ill., perimamas SLA. nuosavybėn.

24. Svarstoma S. Kišoniui iš Barrington, N. J., paskolos reikalas. Už šią paskolą nuosimčiai nesumokėti už metus laiko ir paskolos laikas jau išsibaigę bitzelio 28, 1933. Apsvarsčius nutarta įgalioti Vice Prezidentą A. Mikalauską pasitarti su p. Kišonu, kad sumokėtų vieno pusmečio nuosimčius ir kitus užsilikusius nuosimčius mokėti dalimis sulig išgalės.

Pasitarimo raportą Vice Prezidentas patieks Iždininkui.

25. Svarstoma Dr. J. Kulio prašymas atnaujinti paskolą sumoje \$20,000 ant namo adresu: 3626-28 So. Halsted St., Chicago, Ill. Apsvarsčius nutarta paskolą atnaujinti 3 metų terminui sekamosis sąlygomis: dabar atnaujinant sumokėti principinės sumos \$2,000, vėliau mokant po \$500 į metus principinės sumos ir mokant 6 nuosimtį į metus už paskolą.

26. Iždininkas raportuoja, kad B. Martušausko namas, 7036-38 So. Yale Ave., Chicago, Ill., forklavimo procedūra perimamas SLA. nuosavybėn.

27. Iždininkas raportuoja, kad Dr. F. Matulaičio namas, 322 Holbrook Ave., Detroit, Mich., pervedimu Susivienijimui „deed'o“ perimtas SLA. nuosavybėn.

Prezidentas S. Gegužis šeštą sesiją uždarė 12:30 val. po pietų.

SESIJA SEPTINTA.

Septintą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 1:30 val. po pietų. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai, Legalis Patarėjas ir Finansų Komisijos nariai, išskiriant Iždo Globėją J. Januškevičių Jr.

28. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad sulig Pildomosios Tarybos nutarimo Juliusa Mickevičiaus namas, 135 E. 110-th St., Chicago, Ill., forklavimas perėmimui SLA. nuosavybėn. Mickevičius prieš pat forklavimą pervedė namo „title“ savo motinai Petronai Mickus, kuri kaip našlė gavo teisę pasigalėjimą ir teisę atsiskak paskirti resyri-vo. Iždininko pranešimas išklaustas ir atliktas žygis užgirtas, kartu įgaliojant Iždininką stengtis šį namą perimti SLA. nuosavybėn.

29. Svarstoma Franui Poškai SLA. paskolos reikalas. Sulig Pildomosios Tarybos pirmesnio nutarimo užvesta forklavimo procedūra perėmimui F. Poškos namo 3101 S. Morgan St., Chicago, Ill., SLA. nuosavybėn. Tačiau sutikta legaliu žvilgsniu sunkios komplikacijos dėl ne teisėto nuosavybės įsigijimo. Apsvarsčius reikalas paliktas Iždininko nuožūrai elgtis kaip geriausiai galima apsaugojimui SLA. interesų.

30. Svarstoma Jonui P. Rasišui, Chicago, Ill., paskolos reikalas. Ant šios paskolos nesumokėta \$1,000 principinės sumos, kaip buvo sutarta, nesumokėta nuosimčiai nuo kovo 20 d., 1933 m. ir neužmokėti tak-sai sumoje \$150. Apsvarsčius nutarta, kad jei p. Rasiškas greitu laiku nesumokės bent užvilkty nuosimčių už paskolą, šimčiai už metus \$1,140. Taip pat už neapmokėtus miestui taksus teismo paskirtas resyri-vo nuomų kolektavimui. Apsvarsčius nutarta pareikalauti p. Horwicheaus, kad užmokėtų bent už metus taksus, prašalintų resyri-vo ir pavestų nuomas kolektuoti Susivienijimui, taip tiek su numokėjimu principo kaip galima. Jei p. Horwicheas neįvyks ant tokių sąlygų, tai užvesti forklavimo procedūrą perėmimui namo SLA. nuosavybėn.

31. Svarstoma Augustui Saldukiui ir Kazimierai Nestor paskolos reikalas, kuri duota ant namo 6549-51 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Nuosimčiai ir miestui taksi nemokėti virš už metus laiko. Apsvarsčius nutarta palikti Iždininko nuomimui namo SLA. nuosavybėn.

32. Svarstoma Jonui Sinkui paskolos reikalas, kuri duota ant namo 1035-37 W. 69-th St., Chicago, Ill. Seniaus Pildomoji Taryba nutaręs forklavimą ir prie to einama. Iždininko pranešimas užgirtas.

(Daugiau bus)

— Kas juokus daro su ryto-
jum, tas negali tikėtis gero ry-
tojaus.

— Kas neapsirupina savo
rytojumi, tas rytojaus sulau-
kęs verkia.

GERAS SKAITYMAS — SIELOS MAISTAS

LITERATUROS SKYRIUS

EILĖS — APYSAKOS — KRITIKA

Kalėdų Dėdė

Parašė Viliamėlis.

Kiekvienose Kalėdose Tulio Jeronimas apsirengia Kalėdų Dėde ir eina per visą kaimą, nors trobos jau vieniemiuse, o kartais ir puga staigia laukuose. Jau per dešimtį Kalėdų taip buna, nes Jeronimas nori atsiminti tuos laikus, kada į savo tėvo namus negalėjo ateiti, nors matė pirkios žiburį ir iš miško žiūrėdamas girdėjo žandarų šunų grėdinių žvangėjimą.

Dabar mes visi laukiam Jeronimo, girdėdami jo armoniką ir lydinčių jį burio alaus. Pripilam stiklus alaus, laukdami, kada prasivers durys ir mes tinkštelėję stiklais, šaukiame valio. Tai didžioji Kalėdų švenčių valanda, kurią — mes taip manom — labai ilgai atsiminsim.

Taip, tai buvo tada, kai vokiečių žandaras skaitė vištų kiaušinius, o kaimuose buvo tyliai graudu, nei šunes staugė nei gaidžiai giedojo, tik kada-nekada šulinio svirtis sugrįždavo, ar kaimo sargas, saugodamas kaimą šaukdavo: „Aš nemiegu!“

Atėjo Kalėdos ir 1917 metais, gilius ir snieguotos. Rytuose aptilo patrankos, vokiečių būriai traukė į vakarus.

Mūsų kaimą sniegas apdengė. Vaisiai išėjo į šilę, kur bulviaduobėse rado geltono smėlio. Atsinešė, kiemus išbarsė smėliu ir eglėi sukarpytomis šakomis. Tarsi tik tokiu taku ateina Kalėdos arba jų Dėdė.

Tulys, metų ir vargo sulėtintas senis, išėjo į kiemą, apsidairė. Pypkėj spragėjo dobilų pakritos, apie galvą sklaistėsi dideli kamuoliai dumy.

— Tai čia tavo darbas, Verute? — klausia smėlį sijojančią jauniausią dukterį. — Gražu, gražu, kaip kunigo laukdama. Sakyk, ir smėlys ir eglės, kaip rutos.

— Gal Jeronimas atvažiuos, — ji galvos nepakeldama nuraudusi neduoda pintinei ramybės.

Jeronimas... Tėvas pažvelgė į vieškelį, kuriuo prieš ketvertą metų išvežė Jeronimą, vyresnįjį sunų. Išvežė, tačiau kada grįžė?... Jau antri metai nesulaukia jokios žinios. Sak, rytuose ir vokiečių pulkai padrikę, tačiau iš Rusijos dar nieks neatėjo.

„Deutschland, Deutschland uber alles“, seklyčioje dainuoja žandaras, ant lango pasidėjęs valomą batą.

Nuėjo Tulys per kiemą, iš daržinės šieno paėmė. Užsuko į tvartą. Arklys, senas, vienaakis lėtai kramto šieną, kitam kampe karvė, avis.

— Čia budavo devynios karvės, — žiuri į sienoj prištus saitus, tarsi vakar kas nors karves išvarė, tuojau vėl atvarys. Apsisuko Tulys tuščiam tvarte, išlėto sugrįžo pirkion.

Prie klėties dailiai padarytojo budoj guli trys šunes, žandarų ištikimi sargai. Tarnaitė atnešė riebios sriubos pusę kibiro, tris mėsos gabalus. Tingiai atsikėlė šunes, nenoromis išlakė sriubą.

Prieš porą dienų iš Andriunų Voglio atėmė paskutinę avį, dabar verda šunims sriubą ir po gabalą avienos duoda. Žiuri Tulys nuo priemenės slenksčio, pavydi šunims, kurie geriau maitinami, negu žmonės.

— Aš šianakt baisų sapną sapnavau, — įėjus Tuliui į pirką žmona pasakoja. — Man rodė, mus užpuolė visi trys žandarų šunes. Tu ir aš bėgam per lauką, ir dar kažin kas bėgo. Aš taip skubinau, taip skubinau, bet šunes mus pavijo.

— Ar įkando? — Šito nepasakysiu, neatsimenu. — Šitoki biauzybės, taip lakinami gali užpulti — Tulys truputį juokauja. — Ką čia daug žiūrėsi į sapnus.

Tulys priėjo prie lango, įsmeigė akis į vakarus, kur balti bažnyčios bokštai, kaip kalkės ant juodos gelumbės, stovi prie juodo debesio. Tuose bokštuose buvo varpai, skambėdavo, o dabar tylu, nyku. Varpus rusai į Maskvą išvežė.

— Aš tai kartais galvoju, kada mus susodins į traukinius ir išvež kur nors, — kalba Tulys, — o čia galės ponauti žandara.

— Dar išgirs, tyliau, — žmona, rengdama Kučių stalą, perspėja vyrą.

Sutemus, laikrodinis vakaro tyloje nuskaibino devynias. Seklyčioje nutilo žandarų bildesys.

Išlėto Tulys sėda už stalo, prie jo žmona, antro pusėj Verutė, toliau bernas. Visi trys tyli. Tulienė perdeda kryžių, pažvelgia į šv. Jurgį, ant sienos kabantį. Truputį aprukęs, smakas pageltęs, baltas arklys, lyg iš vaško nulietas, tik smako gerklė skaisčiai raudona, ieties galu perversa.

Sučiuzėjo sienas. Tulys pastumė žirnių bliudą, atsilaužė su pelais iškeptos duonos. Vidury stalo kepalas grynos duonos, švenčių duonos, prie to didelis bliudas sachorinu užsaldyto vandens.

Tulienė paima medinį šaukštą, išlėto pasisemia saldinto vandens. Suplaka ramų kaip veidrodį, spindintį paviršių. Padeda šaukštą.

Tulys pakelia sunkius antakius, pažiuri į tuščią vietą tarp Verutės ir berno. Tai Jeronimo. „Kur jis dabar Kučias sutinka?“, norėjo paklausti Tulys. Susilaukė. Visiems tas klausimas aiškus. Toliau buvo Alvinos vieta. Ji išbėgo į Rusiją bijodama vokiečių. Greta Tulienės sėdėdavo Pranas. Kur jis? Prieš septynetą mėnesių už miško gyvenusių belaisvių slėpimą išvežė į Vokietiją. Iš ten nieks negrįžta.

Ir Tulienė permetė akimis tuščias vietas. Ji žiuri į bliudo vandenį, mato per veidą bėgančias ašaras. Prie bliudo krašto ir vyro veidą mato. Jis irgi žiuri į vandenį, drėgni blakstienai. Abiejų žvilgsniai susidūrė vandeny. Abu tyli.

Verutė paėmė šaukštą, pasisėmė vandens. Kodel tėvai tyli ir vandens nemia. Ji pažiuri į vieno ir antro veidus, suspaudžia nenukąstą duonos kąsnį.

Laikrodinis, kaip rupeštingas laiko matuotojas, tiksi nuo sienos.

Tak, tak, tak, tyloje laikrodinis toks ryškus ir tikslus.

Kieme sulėjo žandarų šuo. Vieną, antrą kartą. Suardė tylą. Tuliui lengviau pasidarė. Paėmė šaukštą su žirniais, sugėrė keletą gurkšnių. Tulienė prinešė prie akių skarelės kampa.

Dar keletą kartų sulėjo visi trys.

Seklyčioje pasigirdo žingsniai. Tulys užsimetęs ant pečių kailinius, išėjo apsidairyti. Ir žandaras, smarkusis Fricas išėjo į priebutį.

Tulys nuėjo į tvartą, uždarė pravirą daržinę. Rodos jis buvo uždaręs.

Sustojo vidury diendaržio. Danguj blankiai spindi kelios žvaigždės, tylu. Išlėto, kaip sunkiai atsidusdama ošia giria, už klijimo juodo debesio suaugusi.

Klausosi. Kažin kas daržinės duris subarbeno. Priėjo arčiau.

— Tėti!.. — Kaip iš po žemės girdi už durų balsą.

— ?

Prieina visai arti.

— Tėti, eik čia! — pabarškina daržinės duris.

Tulys nustebo. Šalti šiurpuliai perpylė.

— Kas ten?

— Aš, tėti.

— Kas? — bailiai tiesia ranką prie durų.

— Aš... Jeronimas.

Tėvas greit įsmuko į vidų, puola ant kaklo:

— Sunau... Tu!

— Uždaryk, duris... žandara.

Tėvas atsipeikėjo. Privėrė duris. Šunes smarkiau pradėjo loti. Žvangino grandinius.

— Tai tu! Iš kur tu sugrįžai? Iš kur... — tėvas glosto veidą, spaudžia rankas.

— Tau šalta?

— Ne. — Jeronimas nebejaucia šalčio.

— Čia žandara?..

Tėvas sunkiai linktelė galvą. Jeronimas pasakoja. Jis išbėgęs iš Tilžės belaisvių stovyklos. Devyniolika dienų kelia. Arti namų, Balainių miškuose, jis radęs belaisvių apkasą vidury girios. Ten buvęs tris dienas, bet sniegas išdavo. Stovyklą suradę žandara, tris su-

gavę, o šeši išbėgę. Ir jis tų laimingųjų tarpe. Kur dabar dingti?

Tėvas valandėlę galvoja.

— Nuo vienuoliktos paleidžia šunis, tada svetimas žmogus negali pasirodyti mūsų kieme. Dabar... dabar buk čia, šiene. Daržinėje.

— Mane gali sekti. Pėdsakais. Ras ir daržinėje.

— Ryt kaip nors į pirką pareisim. Žandaras pašvilpė šunims, apsidairė ant kiemo stovėdamas.

— Lipk, slėpkis į sieną!

Tulys uždarė daržinę. Sutikęs vidury kiemo žandaras paklausė, ar nieko nematęs.

— Gal ką nors šunes išgirdo, ar taip sau... Nieko nesimato.

Įėjęs į pirką Tulys gailėjosi kam pasakė motinai. Ji veržė į daržinę ir per visą naktį nemiegojama, klausėsi šunų lojimo, kur nors sučiuzėjus, kruptelėdavo ir žiūrėjo į daržinės duris, ašaras šluostydama. Jos gerasis sunus, rusų pašauktas, turi slėptis nuo šunų ir žandarų savo tėvo namuose. Už lango tyli naktis, žvaigždės mirga, prie daržinės durų dažnai pribėga žandarų šuo, tarsi ko nors laukia.

Pavakarėje Tulys kalbėjo sunui:

— Jie važiuos iš Užubalių, šituo keliu, pro daržinę, tu pro mažąsias duris išėjęs, įšoksi į roges, ir įeisi su visais.

Jeronimas pasitaisė barzdą, didelę kepurę.

— Ar aš panašus į Kalėdų Dėdę? — paklausė tėvą, atsistodamas prie šieno prėslo.

— Tikras senis. O armonika ar dar moki groti?

— Neužmiršau. Ir apkasuose turėjau neblogą.

Jeronimas pasitaiso kailinius, batus. Išvertė kailiniais, apikaklę lininiais plaukai dengia, kepurė iš kartono, žibučiais apkljuota. Tą aprėdą rytą tėvas su Kučių šieniu atnešė į daržinę.

— Laimingai, sunau, — tėvas pabučiaavo veidą.

Sutemus, iš Užubalių atvažiaavo dainuodami Kalėdų seniai. Ties daržine sustoję paėmė Jeronimą.

Po valandėlės grodamas armonika, su trūkšmaujančiais palydovais atėjo Kalėdų Dėdė. Tokią linksmą polką pradėjo šokti ir Kalėdų Dėdę bučiuoti.

Atėjo gražiai, riestus usus sušukavęs Fricas, storulis, raudonas Albertas ir lieknas, piktos veido Vilius. Visi sustojo prie stalo, šypsosi.

— Pas mus tokių juokų nebuna, — tarė Fricas, mokąs lietuviškai.

Po valandėlės, kai išėjo žandara, išvažiaavo Kalėdų svečiai, per visą kaimą perėjo, armonika grodami, trūkšmaudami ir linksmi dainuodami. Netik moterys, bet ir visi bučiavo Kalėdų Dėdę ir ašaras šluostė.

Naktį, apie 11 valandą, dar kartą užvažiaavo į Tulių visi Kalėdų svečiai, tačiau „Dėdė“ nebeišvažiaavo, o armoniką paėmė Grundos Antanas.

* * *

Dienos bėgo. Praėjo žiema, pavasaris nušvito, iš miškų ir nuo kalnų bėgo vanduo, tirpo sniegas. Tirpo ir vokiečių galybė.

Vakaruose francuzų „malunas“ malė, rytuose vokiečių būriai nedrausmingai praskydė. Iš Kauno atplaukė nepriklausomybės gandas.

Vieną pavasario dieną Jeronimas tarė tėvui:

— Gana man viralinė sėdėti. — Ir išėjo į kiemą, po ilgą žiemos visais plaučiais įtraukė oro.

Žandarų šunes tebežvangino grandinius, žandara tylys ir liudni skaitė paskutines žinias apie vakarų frontą.

Vieną dieną Tulį paklausė, iš kur esąs tas vyriškis, vaikštąs po kiemą.

— Mano giminietis, — atsakė Tulys.

— A, taip. Mes žinom, — tarė Fricas.

Vieną vakarą, su Užubalių bernais, kurie buvo Kalėdų vežime, Jeronimas įėjo į seklyčią. Trys šautuvų vamzdžiai atsiskuto į už stalo sėdinčius žandarus:

— Gana mane saugoti. Aš jau nebebegsiu. Imkit rankšluostį ir muilo ir keiliaukit! — aštriai pasakė Jeronimas nustebusiems žandarams.

Nuginkluoti ir palydėti ligi stoties,

Juros Liga

(Vandeninis feljetonas)

Parašė Arėjas Vitkauskas.

Kaip sausžemio žemės kamuolys, taip ir žmogaus kunas sausųjų medžiagų teturi ketvirtą dalį. Trys ketvirtosios dalys yra vanduo! Ir, kaip gaila, kad daug kam šitas pritaikytina ir dvasios atžvilgiu... Daug keno veiksmai rodo, jog dvasioje esama nemažiau trijų ketvirtųjų dalių vandens... Ar per daug žmonių laikosi savo nuomonių?... Bet ir —

Jeigu tave pakabina tarpe dangaus ir žemės (o pačiame tarpe pripila daug vandens, kad tu žemę tesiektum, jeigu bent tik prigėręs), nebelieka tau už nieko sauso laikytis — belieka laikytis tik savo nuomonių... O tas jau vadinasi jūros liga... Nors ir daugelio žmonių nuomonės yra panašios į jūros ligą...

Apskritai, žmogui tenka susitikti labai jau dažnai su vandeniu.

Vos gimei, jau tave plauna. (Tą darydavo ir dar neišėjus privalomam įskymui Lietuvoje, pagal kurį apskričių viršininkai liepia būti piliečiams švairiems). O paskui — begyvendamas — jeigu nepagausi vandenligės, tai gausi pasiutimo ligą, kuri kitaip, juk, vadinama vandens bijojimo liga, nes žmogus tuomet bijo vandens; ir nuo pasiutisio šuns geriausia pabėgti, tai įsprukti į kokį nors vandenį. Šių laikų tempai ir yra pasiutimo liga. O kiek žmonių privedė pasiutimo liga prie vedybų arba ištėkėjimo, ar kas besuskaitys?... Kaip tik dabar — ant jūros rašant — man tinka atsiminti tą gilų posakį, kad niekas nesuskaitys, kiek smėlio dulkelių yra ant jūros kranto arba dugne... Su ta pačia gausybės problema susidurtum žmogus, jeigu galėtum peržvelgti visus ir visokių vedybų kontraktus, kokie tik buvo padaryti nuo vandeningos žmonijos pradžios. Kiek jau buta pasiutimo! U-a!.. Ir kiek dar bus!

Vanduo chemiškai išreiškiamas: H₂O. Tik nėra chemiškos taisyklės išmatuoti žmonijos dvasios vandeninumą. Tą iš dalies rodo rekordai šokti per trisdešimt dienų be sustojimo, duoti save užkasti į žemę, ir taip toliau, ir taip toliau... Bet tas, žinoma, tėra tik mažytė dalelė viso vandeninumą, todėl tikruoju mastu tą vadinti toli gražu negalima.

Juros ligą gi išreikšti chemiškai galima šitaip:

Žmogus atsistoja tiesiai, kaip šauktukas, staiga jis susisuka į natų raktą ir paleidžia, lyg nuo kariškos komandos: „laisvai“, visus savo raumenis. Tuomet gamta įrodo, kad nereikėjo valgyti ir nereikėjo gerti. Ir, kas aršiausia, kad ir pats idejiškiausias blaivininkas lengvai gali iš savęs vaidinti natų raktą!..

Gera man rašyti juokus (visa, ką čia pasakiau, yra feljetonas, išskyrus pačią jūros ligą, kuri į feljetonus netinka), kai „Gripsholm“ neša mane pro Anglijos šiaurę į New Yorko pusę iš didelio Goteberg'o uosto, ant savo didelių rankų. Bet aš visai taip galvojau, kaip parašiau, kai iš Klaipėdos tos pačios švedų Amerikos Linijos mažukas (ar ne šešis karmta mažesnis), „Borgholm“ vežė mane į uostą Kjalmar. Nieko tuomet negelbėjo ir patriotizmas, kad iš Lietuvos uosto važiuoti, kad Klaipėda yra vienintelis Lietuvos uostas, kad, apskritai, Lietuva — tėvynė mūsų... Prisipažinsiu, kad iš manęs natų raktas buvo, kaip geriausioje operoje... „Gripsholm“—1933. XI. 25 d.

išruko žandara, o Jeronimas su buriu vyrų išėjo į savanorius.

Pavasaris apėmė visą šalį. Dabar Jeronimas su Užubalių bernais ima armoniką, Kalėdų dėde apsirengęs, važiuoja per visą kaimą. Jo balsą ištoji pažįstam, o armonika nieks gražiau negroja. Mes visi stovim su stiklais alaus ir išgirdę alaus ir armoniką, praveriam duris Kalėdų seniems, džingtelėję stiklus išgeriam linkėdami laimės ir visokio gero. Ir daug atsiminimų plaukia iš dainų, iš armonikos raudos.

Į Karužę Reikia Joti..

Nebežvengia juodberėlis,
Galvą jau nuleido,
Nes pamatė ašarėles
Kareiviui ant veido...

Jaučia karo didžią kovą
Su lenkais usuočiais,
Kur iš seno skaudžia šalį, —
Kovės jie su bočiais...

O jie žiaurūs: kareivėlių
Pakirs, kaip uoselį!..
Jie atims šarvus brangiuosius
Ir greitą žirgėlį.

Nuims puikų tymo balną,
Šilko kamanėles,
O nuo kojų tas žvangiasias
Aukso pasagėles.

Už tat liūsta, nebelinksamas,
Džiaugstis nebemoka:
Iš po aukso pasagėlių
Ugnys nebešoka...

Gaila, gaila kareivėlio,
Jauno to bernelio.
Verks tėvai ir mylimoji...
Jis negrįž iš kelio...

Eug. Matuzevičius.

Kam Aš Toks?

Pražydo tulpės ir narcizai

Daržely dyviniai.

Prie lango stiebias, kugžda, šlama
Baltieji jazminai...

Kai vakaras apgaubia žemę,
Kažko taip neramu.
Apsvaigstu aš, širdy taip liudna,
Kad verkti net imu...

Žinau, nei tulpėn, nei narcizais
Aš džiaugtis negaliu.

Kam aš klajunas toks klajoju
Gyvenimo keliu?...

Eug. Matuzevičius.

Žiemos Glėby

Atskrido, atlėkė snieguolės,
Lyg peteliškės iš šiaurės,
Šaltos šalies...

Ei, žiema! O šaltis taip galią įgavo...
Ir pugos kaskart, ima siausti smarkiau.
Iš miško žmogelis su glėbiu keliavo.

— Na, malkų turėsim! — kalbėjo jis sau...
Kai pugos apmoro prie ošiančio miško,
Tik šnekinio deivės keleivį visai:

— Ko ilsi, varguoli? Ko veidas išblyško?
Ei, laukia namiškiai!...

Vaje, nebegyvas!.. Kaip gaila!..

Eug. Matuzevičius.

Greičiau...

Duokite irklus,

Duokit greičiau!

Irsiuosi, plauksiu

Švieson arčiau.

Vilnys banguoja, —

Audra menka,

Kol irklus valdo

Tvirta ranka.

Kol dar krutinė

Norais liepsnoja

Irsiuosi, plauksiu —

Audrų neboju.

Plauksiu iš purvo

Tamsių ribų

Į okeaną

Didžių audrų.

Irsiuos į kraštą,

Kur švyturys

Į šviesų kelią

Suras duris.

L. Grigaitis.

Su Rudenio Upu

O, motin, uždaryk langines —

Šianakt už lango šiaurys užauja.

Man nenoris matyt to laikaus vaizdo, —
Kaip mirštancios rožės palangėj dusauja...

Šianakt mano širdis nebetokia, kaip vakar,
Kad džiaugsmo plintančiam žinyne

dainas pynė.
Šianakt mano širdis verkia, stingsta,
Kad džiaugsmą tramo šalna — rytinė...

Man šianakt liudna...

Rodos, ir mano kambarėly mirtis šoka...
Nors žinau, ateis griuvėsiais dienos kitos,
Bet nebegrįž jaunystės džiaugsmas,

juokas...

J. Stonys-Narunas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITTSBURGH, PA.
Aviacijos Diena Finansiniai Pavyko, Nors Lijo ir Snigo.

Lapkričio 26 d. Pittsburgho ir aplinkės lietuviai demonstravo, kad jie yra pasiriję lakuną Janušauką išleisti į Lietuvą ateinantį pavasarį. Nors lijo ir snigo ir audros siautė, bet Pittsburgho lietuvių aviacijos diena įvyko ir turėjo gero finansinio pasisekimo. Į Beetis Field Airportą suvažiavo virš 40 nuosirdžiausių aviacijos šalininkų, kurie susipažino su lakunu Janušausku ir parėmė antrąjį transatlantinį skridimą.

Išvakaro buvo gražus oras. Todel daugelis lietuvių rengėsi aviacijos dienai dalyvauti. Bet lapkr. 26 d. buvo audringa. Net buvo manyta, kad parengimo visai nebus galima įvykdyti. Pagaliau nutariama, kad nežu-rint kaip negražus oras yra, aviacijos dieną laikyti. Žmonės pradėjo atvažiuoti. Atvažiuo ir iš Mokslo Draugystės svetainės paradas, kurio organizavime darbuosiu Lietuvių Radio Klubo pirmininkas, p. C. J. Milius. Parado mašinos apdabintos lietuviškomis ir amerikoniškomis vėliavomis.

Aviacijos lauke, del blogo oro, programos negalėjo įvykti, nors ir viskas buvo pri- rengta. Tačiau dalis programo atliktą. Lakunas Janušauskas pasiėmė savo eroplaną ir pasi- kėlė į padanges. Paskraidęs padangėse ir nusileidęs, pareiškė, kad ten oras yra dar baisė- nis, negu ant žemės. Todel ne- patarė niekam skraidyti.

Norintieji paskraidyti, va- žiavo uždarytose eroplanuose. Du eroplanai norinčius vežiojo. Vienas didelis eroplanas, pada- ręs porą žygių, atsisakė dau- giau važiuoti, nes vėtra aplau- žiusi sparnus ir eroplanas nega- lės daugiau kilti. Antras padarė kiek daugiau žygių, bet irgi at- sisakė. Tokiu būdu ir negalima buvo patenkinti visų norinčių paskraidyti. Nuosirdūs aviaci- jos šalininkai skirstėsi nenoriai. Grįžtant namo, audra dar la- biau pradėjo duktį.

Aviacijos Dienos Koncertas.
Aviacijos dienos koncertas ir prakalbos įvyko Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje. Blogas oras, matyt, kiek pake- kė ir aviacijos dienos vakarui. Tiesa, Lietuvių Mokslo Drau- gystės svetainė buvo pilna nuo- sirdžių antro skridimo rėmėjų, bet jei būtų buvęs gražesnis oras, tai beabejonės publika nebūtų tilpus į svetainę.

Žmonių upas buvo pakilęs. Programas atliktą gražus ir va- karui pritaikintas. Muzikali pro- gramą atliko: Lietuvių Radio Klubo Choras, vadovaujamas p. Jono L. Senulio. Choras da- rė labai malonų įspūdį. Sesutės Rajauskaitės gražiai pasirodė netik dainomis, bet ir eilių pa- sakymu, kurios pritaikinta Da- riaus ir Girėno atminimui. Žy- miausias Pittsburgho lietuvių smuikininkas, K. Savickas, akompanuojant p-lei V. Vaiš- noraitėi, labai gražiai atliko keletą gražių gabalėlių. Marce- lė Grinienė, akompanuojant p. Sunuliu, sudainavo porą dainų, aviacijos dienai pritaikintų. Pittsburghiečiams gerai žino- mas ir mylimas Jono Vainaus- ko orkestras linksmo publika savo gražiąja muzika. Blum- bergio akordinių orkestras taip- gi šauniai pasirodė. Išpildytą programą publika buvo labai patenkinta.

Antra programo dalis susi- dėjo iš prakalbų, kurias pasa- kė: Dr. J. T. Baltrušaitienė, kun. X. Žukauskas, miesto ma- joro atstovas Mr. Tylor, C. J.

Milius, lakuras Juozas Janu- šauskas ir P. Dargis, kaip va- karo vedėjas. Vakara atidarė Aviacijos Komiteto pirminin- kas S. Bakanas. Visi kalbėtojai pasakė puikias kalbas ir susi- rinkusiai publikai labai pati- ko.

Aviacijos vakaras buvo tikrai sekmingas visais atžvilgiais. Laikė koncerto parduota avia- cijos ženklelių virš už \$50. Nors publika buvo visokių pa- žiūrų, bet didžiuliam įsigijo at- minčiai aviacijos ženkleliukus, kas ir už kiek išgalėjo — kas už 25 centus, kas už \$2 įsigy- dami narystę Transatlantinio Skridimo Sąjungos ir kaip kas davė daugiau, negu \$2.

Reporteris.

PITTSBURGH, PA.
Lietuvių Radio Klubo Parengimas.

Lietuvių R. K. turėjo kortų lošimo partį gruodžio 3 d. Liet. Mokslo draugystės svetai- nėje. Parengimas pavyko, rodos, gerai.

Lietuvių R. K. praeitą nedė- dienį nedavė programo per ra- dio. Daugelis klausinėjo, kodėl?

Klubų Valdybos Rinkimai.
Pittsbudgiečiai kožnoj miesto daly turėjo savo nuosavus namus, kuriuose randasi svetainės ir klubai. Gruodžio mėnesio tos draugijos renka valdybas ir na- mo gospadorius. Kad valdybos renkama — nieko naujo. Bet kam tokia didelė agitacija va- romą už tas valdybas ir gospado- rius? Tas tai daugumai narių neaiški! Rodos, kad toms val- dyboms nėra taip daug moka- ma. Už ką tad čia taip varžy- tis ir kam ta bereikalinga agi- tacija?

Klaida.

Praeitam „Tėvynės“ numery, minėdamas North Sidės mote- rų veikimą del Lietuvių Kamba- rio Pittsburgho Universitetui naudai, pažymėdamas tą visų darbščiųjų veikėjų vardus, ne- sužiniui prasielenkiau jų vieną nesuminėjęs. Tai yra ponia S. Janulevičienė. Mano klaida. Prašau p. Janulevičienę man at- leisti.

North Sidės Jaunuoliai Veikia.

Čia nesenai susitvėrė SLA. jaunuolių kuopa. Parengimus ji turėjo jau net kelis. Teko nu- girsti, kad gruodžio 29 d. ir vė- l turės parengimą. Bet kas svar- biausia, tai kad šis parengimas bus tik del SLA. narių. Todel kas nori būti šiame parengime, pirmiau turi tapti SLA. nariu.

Bevilis.

NORWOOD, MASS.
Odos Darbininkai Streiką Laimėjo.

Kai tik National Leather Workers Association Unija ir suorganizavo Winslow Brothers and Smith Tannery (skurų iš- dirbystės) darbininkus į uni- ją, tai kompan. nenorėjo nė dirdėti apie uni- ją jos dirbtuvėje. Todel nieko neliko uni- jai daryti, kaip tik išvesti darbininkus į strei- ką. Bet kaip tik darbininkai išėjo į streiką, tai komp. tuoj parsitraukė mušeikų iš New Yorko, kad tikrai sulaužyti streiką. Streikieriai tačiau lai- kėsi kovos lauke; jie prieš mu- šeikas ir skebus aštrią kovą vedė ir streikieriai sau talkini- ngų gavo, t. y. jaunuomenės ske- bams ir mušeikoms ramybės nedavė: kur juos tik sugavo, ten jiems davė kailin. Tas ir- rodė, kad streikierių pusę lai- mėjimas, nežiurint kad ir mies- to postiva kompanijos pusę pa- laiko.

Bet štai kas sugalvota. Gruo-

džio 4 d., apie pusę po aštuonių ryte (daugiausia streikierių ap- gyventoj vietoj — South Nor- woode) atvažiavo 3 mašinos pil- nos tų mušeikų, sustojo ant Washington St. ir visi išlipė — mušti lazdomis ką tik ra- kito šalygatviuose. Todel kurie tik suspėjo pasprukti, tik tie negavo lazdy. Daugiausiai nu- kentėjo Juozas Uždavinis, SLA. 131 kuopos narys. Kai šitą žmogų mušė, tai vietos polic- manas netoli stovėjo ir matė ir tula krautuvninkė (prie ku- rios krautuvės tas mušeika žmogų mušė) liepė tam polic- manui neduot užmušti, bet po- licmanas nėjo gelbėti mušamą žmogų. Taip mušeikos „apsidir- bė“, tuoj išskubino į dirbtuvę. Rezultatai, apie 15 žmonių su- žeidė, 6 nugalėti ir ligonbuti. O Juozas Uždavinis vos gyvas. Jam galvos kaulas įlaužtas.

Del šito įvykio miesto ponai suklupe, nes apsižiūrėjo, kad pertoli nuėjo. Jau ir jie dabar tupčioja; mat, šitas šiurpus į- vykis iššaukė netik So. Nor- woode gyventojų protestus, bet ir valstijos vyriausybę kreipia domę į tą skandalą.

Streiko lyderiai tuoj užpro- testavo prieš miesto valdžią, kai tik tie New Yorko mušeikos buvo įgabenti į Norwoodą, bet miesto ponai mažai į tai domės kreipė (gal jie iš tų mušeikų tikėjosi „pavyzdingos tvar- kos“). Net Bostono nekurių laikraščių specialiai reporteriai buvo atvažiavę tą skandalą ty- rinėti ir tilpo ilgi aprašymai apie streikierius ir tą skandalą nekuriuose Bostono laikraščiuo- se.

South Norwoodo gyventojai tariasi surengti protesto mitin- gą atvirame ore prieš miesto valdžią už įsileidimą Norwoo- dan tų mušeikų. Delto įvykio streikieriai daug karingesni pa- sidarė ir daug naujų simpatijų ir kovotojų į savo eiles gavo.

Tos pačios dienos vakare, prieš grįžiant skebams iš dar- bo, prisirinko pikietan daugybė žmonių ir davė skebams akme- nų daugiau, negu kada pirmiau. O gruodžio 5 d. vakare prisirin- ko pikietan streikierių ir sim- patikų apie 2,000 ir kuomet skebai grįžo iš darbo, tai jie buvo taip pasveikinti, kad visų mašinų lengvai buvo išdaugyti. Netik skebų, bet ir bosų maši- nos buvo daužomos. O polician- tai, kurie rodė daugiau drąsos — irgi gavo.

Streikieriai, sugrįžę nuo pi- turėjo jau net kelis. Teko nu- girsti, kad kompanijos ir uni- jos lyderiai (Bostone), tarpininkaujant NRA atstovams, prėjo prie susitarimo. Tą patį vakarą įvy- ko streikierių susirinkimas, kur veik vienbalsiai susitarimo pro- jektas priimtas. Reiškia, strei- kas laimėtas. Žinoma, šitas lai- mėjimas nėra pilnas, bet jau ateity darbininkams, kaip or- ganizotiems, bus lengviau ko- voti. Streikas tęsėsi tik 20 dienų. Dirbtuvės bus uždarytos iki 18 d. gruodžio. Poto strei- kieriai pradės grįžti darban.

Nemanau, kad streikieriai gaus pakelti algas delto, kad kai darbininkai organizavosi į uni- ją, tai kompanija priėmė NRA ir vieton 48 val. savaitę įvedė 40 val. ir tą pačią algą paliko. O po tam, kad sugriauti uni- ją, tai dar kaikiuriems darb. pakėlė algas.

Streikieriai, didžiulio, atei- viai: lietuviai, siričiai, lenkai ir italai. „Amerikonų“ nedaug tose dirbtuvėse dirba. Todel kaip kompanija, taip ir „ameri- konai“ manė, kad bus lengva su „foreignieriais“ apsidirbti, bet čia kaip tik priešingai iš-ėjo. Kąda darbininkai stiprią- kumštį parodė, tai tada ir NRA atstovai labiau pradėjo kompa- niją spausti ir tuomet kompa- nija buvo priversta nusileisti.

Apie 30 streikierių yra po areštu ir jie laukia teismo. Iš ateivių lietuvių yra daugiau- siai areštuoti.

Šitas streikas nugazdino ir kitas kompanijas. Viena kom- panija (Bird and Son) pagarsi- no savo darbininkams, kad už šiuos metus duos donų 4 nuo- šimtį.

J. P.

PHILADELPHIA, PA.
VVS. Komitetas Rengia Tris Žymius Pokilius.

Lapkričio 26 d., 1933 m., Liet. Muzikalei svetainėje, buvo sušauktas Vilniui Vaduoti Są- jungos draugijų atstovų ir pa- vienijų darbuotojų susirinkimas. Šis susirinkimas, tarpe kitų rei- kalų, ėmėsi darbo surengti po Naujų Metų tris žymius paren- gimus antram lietuvių skridi- mui per Atlantiką, būtent: 1) Sausio mėnesį mas-prakalbas; 2) Kovo mėnesį bankietą ir 3) Gegužės pabaigoj bei birželio pradžioj laukuose Lietavių Aviacijos Dieną ir pikniką. Šie visi ruošiami parengimai ir jų pelnas bus skiriamas finansuo- ti James-Janušausko pasirijimą baigti a. a. Dariaus-Girėno pa- liktą testamentą. Kiekviename parengime bus bandoma turėti kaip garbingą svečią ir patį lakuną Janušauską, jei tik jam laikas pavels. Susirašinėjimas su lakunu jau vedama.

Tarpe kitų reikalų, žymi permaina padaryta VVS. komi- teto centre. 1934 metams pri- mininku likos išrinktas vetera- nas visuomenės veikėjas, p. J. V. Grinius, M. Mankelevičia vice-pirm., tuo tarpu A. Tvara- načia, buvusias VVS. pirminin- kas, paskirtas įtadininku. Gene- ralis spaudos raštininkas Z. Jan- kauskas, F. Mockus, Kaz. Slyvi- nas ir Kaz. Valys, išrinkti išdo prižiūrėtojai. Toliaus išrinkta ir specialė komisija, kuri pri- valo atsilankyti ir asmeniškai užkviesti visas vietos draugijas ir klubus, prisidėti prie VVS. komiteto. Komisijon įėjo: Z. Jankauskas, Kaz. Slyvinas, J. V. Grinius, Kaz. Valys, M. Mankelevičia, J. Streleckas ir Wm. Litvinas.

Z. Jankauskas,
V. V. S. sekr.

WATERBURY, CONN.
Rezoliucija.

Connecticut valstijos draugi- jų, įvairių pažiūrų atstovai, kurie susirinko svetainėje 48 Green St., Waterbury, Conn., lapkričio 5-tą ir 26-tą, 1933 m., išreiškė didžiausią pagėdavimą, kad sroviniai ginčai tarp lietu- vių reikale Juozo R. James-Ja- ūnų ir omyrų omyrų būty likviduoti greičiausiu lai- ku.

Jie pasitiki, kad Amerikos visuomenės veikėjai paims pa- vyzdį į Connecticut valstijos, nes Connecticut valstijos veike- jai, be skirtumo pažiūrų, remia minėtą patriotišką darbą.

Yra matoma, kad tuli laik- raščiai atakuoja šį pabrėžtą patriotišką darbą (tai yra skri- didama per Atlantiką), bet tiks- las nežinomas. Jie neva nuro- do, kad vien socialistai vado- vauja, bet Connecticut valstijos atstovai ištyrė, kad komitetas susidėjęs iš visų srovių. Delega- tams atrodė, kad šis tikslas yra bepartinis, tai visi lietuviai turėtų jį remti be jokių ginčų.

Conn. Valstijos Aviacijos
Dienos Komisija,
Olga Ažunariūtė,
raštininkė.

**PITTSBURGH LIETUVIŲ
AVIACIJOS DIENOS
ATSKAITA.**

PAJAMOS:
Orlaiviu žmonių vežiojimas \$64.00
Įžangos tikietai ir aviacijos
lauką 105.70
Įžangos tikietai ir koncertą ... 43.75

Sidabriniai ženkleliai 41.45
Auksiniai ženkleliai ir narystės 35.00
Už užkandžius 5.95

Pajamos bendroje sumoje \$295.85

IŠLAIDOS:

Užkandžiai koncerte \$4.60
Aviacijos lauko renda 20.80
Spaudos darbai (tikietai ir
pleketai) 26.75
Garsinimas per radio 6 savaites 20.00
Bettis Field lakunams už
važiojimą 32.00
Smulkios išlaidos 4.35
S. Bakanui gražinta 2.25

Viso išlaidų \$110.75

Pajamų \$295.85

Išlaidų 110.75

Petno lieka \$185.10

Nariai Įstoję į Amerikos Lietuvių
Transatlantinio Skridimo Sąjungą ir
Įmokėję Narystės Mokestis ir
Daugiau:

Vincas Čepaitis \$2.00
Kostas Šimkunas 2.00
Juozas Baltrušaitis 2.00
L. Paukeikintė 2.00
Bronislava Gaidys 2.00
Marė Kregždė 2.00
Pranas Nikantas 7.00
Jonas Pačiauskas 3.00
Antanas Zalda 5.00
Frances Marčiukonis 2.00
Juozas Gemal 2.00
Kazimieras Barškaitis 2.00
Jurgis Vencius 2.00

PASTABA: Jei keno vardas ir pavardė nebuvo teisingai užrašyta, malonėkite pranešti komiteto na- riams, kas su mielu noru bus atitai- syta, nes kartais gal galėjo klaida kur nors įvykti.

Tolesniai, Pittsburgho Lietuvių Aviacijos Dienos Komitetas taria visiems širdingai ačiū, kas tik ku- prie lietuvių aviacijos dienos pris- dėjo ir širdingai parėmė antrąjį transatlantinį skridimą. Taipgi mes esame giliai įsitikinę, kad ateity prie parėmimo antrojo transatlanti- nio skridimo prisidės ir tie lietu- viai, kurie šiuo kartu dar neprisidė- jo arba del kokių priežasčių negalė- jo prisidėti.

Pittsburgho Lietuvių Aviacijos
Dienos Komitetas:
S. Bakanas, pirmininkas,
P. Dargis, sekretorius,
Dr. J. T. Baltrušaitienė, išdin.

Įvairenybės

Profesoriškais Išsiblašymas.

Daug kas kategoriškai tvir- tina, kad labiausiai išsiblaškę pasaulio sutvėrėmai, tai esą pro- fesoriai ir visokie mokslininkai. Profesoriaus, kur jis nebūtų ar- ką neveiktų — visuomet gal- voja apie įvairius moksliškų dalykus, dažnai pamiršdamas gana svarbius reikalus. Del to ir kyla jų priežodžių virtės iš- sibiškumas.

Rekodą šio požiūriu sumu- šė Sydney universiteto (Aust- ralijoje) profesorius, J. E. Al- derman. Nesenai jis buvo at- vykęs į Londoną dalyvauti mo- kslininkų kongrese. Atvykęs į Anglijos sostinę, profesorius pradėjo teirautis, kur kongre- sas turi įvykti, bet niekas jam to negalėjo paaiškinti. Grįžęs į savo viešbutį, prof. Alder- man dar kartą pažiūrėjo į kvie- timą ir tik dabar pastebėjo, kad kongresas šaukiamas ne šiomet, bet 1934 metais. Išsiblaškęs profesorius, atli- kęs be jokios naudos tolimą kelionę, buvo priverstas grįžti atgal į Australiją ir laukti ki- tų metų.

{*}

Kaip Kas Serga Jurų Ligą.

Maži kudikiai jurų ligą vi- sai neserga. Daugiausia juro- mis keliaujant ožius lupa mer- gaitės 10-12 metų amžiaus ir pagyvenusios moterys. Apskri- tai, pastebėta, kad jurų liga moterys suserga dažniau, ne- gu vyrai, ir kad ji yra pavo- jingesnė pilniems riebiems žmonėms.

Įvairių tautų žmonės jurų li-

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

VAIKŲ DARBO VERGIJA.

Nuo to laiko, kai prez. Lincolnas paliosavo negrus iš ver- gijos, iki šių metų panašių įvykių Amerikos Jungtinių Valsti- jų istorijoje nebuvo.

Svarbus faktorius yra tas, kad paliosavimas vaikų iš au- deklinių ir kitų industrijos šakų atlikta įsikišant valdžiai, kuri išleido Tautinio Industrijos Atstatymo Aktą (National Indus- trial Recovery Act), sutrumpintai vadinamą NRA.

Reikia duoti didelį kreditą darbo ministerijos sekreto- rei Washington p-lei Perkins, kuri tame reikale padarė pra- džią audeklinę, o apie pasekmes pareiškė pats prezidentas Roosevelt sekamai: „Vaikų darbo vergija šioj industrijos ša- koj panaikinta. Po daugelio metų ir įvairių diskusijų bešir- diškumas su viena diena atmainytas delto, kad darbdaviai, pa- sirašdami pažado dokumentą, jau tuo pačiu aktu suvaržė sau- valiavimus“.

Istatymas buvo ir pirmiau draudžiantis vaikų darbą. Vie- nose valstijose vaikams buvo draudžiama darbas dirbtuvėse iki 14 metų amžiaus, kitose iki 16 metų. Bet buvo ir tokių valstijų, kuriose vaikų darbas nebuvo kontroliuojamas.

Ką tas reiškia? Juk tėvai patys turėtų suprasti, kad au- gančiam kudiui negalima darbo jungas uždėti ant sprando. Kūdikis privalo būti išmažens auklėjamas ir siunčiamas į mo- kyklą mažiausiai iki 15 metų amžiaus. Tuomet nereiktų jokio specialio įstatymo varžančio vaikų darbą. Bet nemaža yra to- kių tėvų, kurie vaikui baigus ar dar nebaigus pradinę mokyklą, jau varo jį į dirbtuvę. Jei kurioj valstijoj veikia įstatymas, tai darbdavis nepriimdavo vaiko į dirbtuvę, kol tėvai ar glo- bėjai nepristatydavo vaiko gimimo metrikų ar liudymo iš mo- kyklos, įrodančio vaiko amžių. Tokiame atsitikime tėvai, siųs- dami vaiką darban, suranda budus įteikti darbdaviui sukla- tuotus įrodymus.

Čion, Amerikoje, kur viešosios mokyklos statomos taip greit, kaip tik atsiranda ganėtinai skaitlius vaikų sudarymui trijų ar keturių klesų, tačiau paskutinės statistikos parodo, kad yra net 14 nuosimčių bėraščių.

Dabar kuomet pati federalė valdžia išleido iš Washingto- no Mėlynąjį Erelį visoms Jungtinėms Valstijoms — automa- tiškai panaikinama vaikų darbo vergija. Šis vaikų darbo pa- naikinimas visur sutiktas su nemažu entuziazmu, nes reformos visur buvo senai reikalingos.

Sakoma, kad pirmiau tos ydos nebuvo galima hugalėti, nes smulkūs darbdaviai tik ir palaikė savo industrijas pigiu vaikų darbininkų prakaitu. Dažniausiai tokie darbininkai ne- turėdavo nė 16 metų. Tokiu būdu susidariusių smulkų ir šiek-tiek stambesnių fabrikantų įvairiose industrijos šakose, sudarydavo gana rimtą kompeticiją stambesniems produktų gamintojams.

Pennsylvanijos valstijoj, kur ištisiose apskrčiuose vien tik anglių kasyklos, kitokios stambesnės industrijos nėra. Ka- syklose dirba vien tik vyrai ir jau suaugusi jaunuo- menė, o vis tik yra ir vaikų vergija. „Lauzyklose“ seniau vaikai dirb- davo nuo 13 metų, kurie rinkdavo skalas iš anglių. Moterys ir merginos ten negalėdavo surasti jokio užsiėmimo, kad sau pragyvenimą pelnius.

Vėliau didelių miestų fabrikantai, o ypatingai žydai, pra- dėjo budavoti skyrius savo industrijos Pennsylvanijos mažuose miesteliuose, tai kojinių nėryklas, tai marškinų siuvykla ir kudių drapanėlių gamykla. I tas dirbtuves budavo susisie- čia našlės, gyvanašlės ir neapsivedusios senmergės. Jų tarpe budavo priimamos ir mergaitės nuo 13 m. Čia fabrikantams buvo gera proga rasti pigus darbininkas, su mažu mokesniu už ligas darbo valandas. Su šitų skyrių pagalba smulkų fabri- kantų sudarydavo gana rimtą kompeticiją stambiems fabri- kantams dideliuose miestuose, kur unijos randasi ir kudičiai prie darbų neprileidžiama.

Pennsylvanijos gubernatoriums, Pinchot, įvairiuose apskri- čiuose paskyrė tam tikras komisijas, kurių užduotimi buvo padaryti tyrimus, kur, kokiose dirbtuvėse ir kokis nuosimtis vaikų jaunesnių 16 metų amžiaus dirba. Daugelį tų fabrikantų nubaudė pinigine bauda; kitur, pareikalavus paliosuoti vai- kus iš darbo, ir pačios dirbtuvės uždarė.

Išleidus NRA įstatymą, samdytojams susidarė sunkumas išnaudoti kudičius. Ateity biau- rus nemieliaširdingas ir nesąži- ningas samdytojas neturėtų gauti leidimo budavoti savo in- dustriją, pasitikėdamas išnaudoti vaikus; turėtų but lygiai taip, kaip kad negauna leidimo nešioti ginklą tas, kurs kartą buvo mubaustas kalėjimu. Tiesa, kriminalistai ginklas įsigyti nėra taip sunku; jei jis negauna leidimo, tai nešiojasi ginklą be leidimo. Bet atidaryti dirbtuvę ir ją vesti paslapčia, nėra jau taip lengva, nes jei ji nemokėtų valstijinių mokesnių, ne- išduotų industrijinių raportų, tai tokios dirbtuvės egzistavi- mas neilgas.

Šis NRA išleistas įstatymas baigia Abrahono Linkolno pramintą taką — vygdyti, panaikinti vaikų darbą ir paliosuo- ti juos iš vergijos. Tai didelis žingsnis prie civilizacijos!

Kažin, ad ilgai Lietuvoje vaikų ir moterų vergija viešpa- taus?...

**LIETUVA ATSIKĖ NUO
MUITŲ PALIAUBŲ.**

Šiomis dienomis užsienių rei- kalų ministerija pasiuntė tautų sąjungai notą, kuria praneša, kad Lietuva atsisakė nuo mui- tų paliaubų. Mat, pasaulinėj ekonominėj konferencijoj buvo pasirašyta sutartis, pagal ku- rią prižadėjo nekelti muitų. Bet Jie susirgę jurų ligą, balsiai pasirašyta sutartis, pagal ku- rią prižadėjo nekelti muitų. Bet Jie susirgę jurų ligą, balsiai šaukia, voliojasi kajutėse arba net ant laivo dēnio. Kartu su sergantieji klykia ir vaitoja ir nesusirgusieji juodukai.

Lietuva atsisakė nuo muitų pa- liaubų. Atsisakymas galioja nuo lapkričio 14 d.

**LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.**